

KULTUR. Berit Sundman har utsetts till Årets fotograf och ställer nu ut sina verk i Stadsbiblioteket. Hon brukar gå på upptäcktsfärder i staden under tidiga morgnar med kameran – i stället för hund.

SIDAN 9

Gunnar J argument för betalningsvägran

Obetalda fakturor på över 200.000 euro till Mise

NYHETER. Att lagtingspolitikern **Gunnar Jansson** anser att Mise inte har laglig rätt att fakturera för sophantering, och har vänt sig till förvaltningsdomstolen om detta, används av många som ett argument för att inte betala själva.

Det säger **Fredrik Karlsson**, verksamhetsledare för Ålands miljöservice, Mise.

– Det är inte fråga om en gemensam protest men Gunnar Jansson används som argument för att slippa betala, säger Fredrik Karlsson.

– Det handlar om att Mise skall förfara lagligt, de har gjort ett tjänstefel och försummat att följa lagen, säger vice talman Gunnar Jansson, och säger också att han själv inte fått någon räkning från Mise.

Obetalda fakturor på över 200.000 belastar för tillfället kommunförbundets ekonomi. Följden är att det uppstår ett likviditetsproblem som dels täcks av lån av olika slag, dels av att medlemskommunerna skjuter till pengar. Det i sin tur kommer att leda till höjda serviceavgifter.

SIDAN 3

Ollas blev nya Månsas. Den nygamla väderkvarnen på Seglinge består till största delen av över 200 år gammalt virke från kvarnen på Ollas i Hammarland Strömma.

Foto: ALF BERGLUND

Nytt liv för Månsas på Seglinge

REPORTAGE. Som fågeln Fenix ur lågorna är kvarnen på Kumlinge Seglinge återuppstånden ur eld och aska. För ett par veckor sedan sattes vingarna på plats. Nu ser man Månsas som vanligt från farleden söder om ön.

Seglingebor och Kumlingebor har tillsammans med väderkvarnskännaren **Alf Berglund** från Geta hjälpts åt med arbetet att bygga upp kvarnen på nytt.

Den gamla kvarnen på Seglinge, Månsas,

var en relativt nyuppförd prydadskvarn från 1980-talet. Den brann ner i våras. Den nya kvarnen har en stomme från **Olof M Janssons** hemgård Ollas i Hammarland Strömma.

SIDAN 12

Annica Sjölund klar för AIK

SPORT. Provspelet för det allsvenska laget AIK gav resultat. I måndags skrev anfallaren **Annica Sjölund** på ett tvåårskontrakt med Stockholmsklubben.

– Att det blir AIK framöver är för att jag vill ha en utmaning, träna bra och spela tuffa matcher, säger hon till klubben.

SIDAN 18

Ledarskribent: Cheferna har mobbat min make

NYHETER. Tidningen Ålands ledarskribent och kulturredaktör **Benita Mattsson-Eklund** har skriftligen bett lantrådet **Viveka Eriksson** att granska om förvaltningschefen **Arne Selanders** agerande ”hör ihop med gott ledarskap och med de målsättningar man har att få landskapsanställda att trivas på sina arbetsplatser.”

Bakgrunden är att Benita Mattsson-Eklund skrivit ledare om museibyrån och satsningen på ett besökscenter i Bomarsund, och att Selander i två insändare till Tidningen Åland ifrågasatt objektiviteten eftersom hennes make arbetar vid museibyrån.

Ledarskribenten hävdar att Selander samt hennes make **Sune Eklunds** chefer ”varit inkopplade på långvarig och destruktiv mobbing” av denne.

– En utredning som som slutade med att SE tilldelades skriftlig varning, alltså att offret prickas medan mobbarna går fria, skriver Mattsson-Eklund.

SIDORNA 4-5

Det svängde bra på självständighetsbal

Foto: JENS FINNÄS

REPORTAGE. Oj vad det svängde när **Ina Mattsson** och **William Sjöberg** från Ytternäs skola, och de andra 35 åländska skolbarnen var till Helsingfors på självständighetsbal igår.

De fick dansa och sjunga och äta och skåla och hälsa högtidligt på huvudstadens överborgmästare **Jussi Pajunen**.

– Jag hade inte trott att det skulle vara så här stort, sade **Rebecca Shafranov** från Ytternäs.

SIDAN 17

nyheter

5

”Visst har jag funderat, Chipsen har ju varit lite som mitt livsverk.”
STURE CARLSON, SOM HAR LÄMNAT CHIPSKONCERNENS STYRELSE.

kultur

8

”Pollen” är ett arbete ur **Linn Dahlbloms** nya utställning på Galleri Skarpans.

sport

18

John Bugeja är en av fem unga killar som utmanar i pingisligan.

åland 24

Hur skyddar man sig bäst då man plockar äppel? Se **Dennis Janssons** bästa tips i lucka 5 i Åland 24:s julkalender.

Godmorgon!

Nya Åland

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

” Att laga vegansk julmat är inte svårt, bara annorlunda mot vad vi kanske är vana vid
SOPHY ELEVALL

Så firar du en klimatvänlig jul

Tipsare. Sophy Elevall och Magnus Åkerlind gör sitt för miljön såhär inför jul. På sin hemsida www.savetheplanet.ax tipsar de ålänningar om hur man kan fira en mer klimatvänlig jul. Bilden är tagen i ett annat sammanhang tillsammans med medlemmar i filmklubben Chaplins styrelse. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Sophy Elevall och Magnus Åkerlind, grundare till hemsidan www.savetheplanet.ax, lanserade i måndags en julkampanjsida för att inspirera andra att fira en annorlunda och klimatvänligare jul.
Nya Åland förmedlar några av deras bästa julkapps- och julbordstips på dagens miljöside.

Nu när vi snart har kommit en vecka in i december är det säkert många som redan börjat köpa julkappar. Sophy och Magnus tipsar om miljövänlig julhandel, och poängterar att en miljöanpassad jul inte är en jul utan klappar.

– Men julen handlar så jättemycket om att köpa saker och om mat. Man gör ett medvetet val när man väljer hurdan mat och hurdana julkappar man köper, och jag tror att det bara beror på lathet som man inte försöker vara mer miljövänlig, säger Sophy.

Sophy och Magnus tror att alla i dag känner till att det finns en klimatkris i världen.

– Och bryr man sig tar man ju reda på vad man kan göra för att hjälpa. Det är därför vi har startat vår julkampanj, för att underlätta för folk som vill bry sig.

Ätbara presenter

På Sophy och Magnus hemsida kan den som vill leva lite mer miljövänligt i jul få tips på ”grö-

na julkappar”. Sådana kan till exempel vara upplevelser eller ätbara ekologiska presenter:

■ Biljetter till någon konsert, film, teater- eller dansföreställning.

■ Restaurangbesök.

■ Presentkort på någon kurs, exempelvis språk, fotografering, dans, yoga, meditation, matlagning, keramik, akvarellmålning, teckning eller kurser i olika datorprogram.

■ Medlemskap i en miljöorganisation.

■ Choklad. Det finns ekologisk choklad som dessutom är rättvisemärkt.

■ Recept och ingredienser. Gör snygga avskrifter av dina favoritrecept, sätt in dem i en fin pärm eller mapp och ge bort tillsammans med några ingredienser till maten.

Ge bort dig själv

Billiga presenter som är både miljövänliga och uppskattade kan vara att ”ge bort sig själv”. Gör ett häfte med presentkort på några av de här sakerna:

■ En halvtimmes kli på ryggen, nackmassage, fotvård, allmän ompyssling.

■ Trädgårdstjänster, hjälp med grävning i trädgården, räfsning av löv, klippning av gräs. Glöm inte att specificera max-tid på varje presentkort.

■ Kökstjänster, diskning, städning, tvätt, strykning.

■ Övriga tjänster, en kvälls barnpassning (kombinera gärna med biljetter till något evene-

Traditionellt. Så här brukar julbordet se ut hos de flesta familjer: julsinka, lax, sill och rödbetssallad. Vad sägs om att byta ut några rätter i år? Kanske en julrot i stället för en julsinka, eller morotslåda enligt veganskt recept? Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

mang), mekande med cyklar, läxhjälp.

■ Utflykt, ge en överraskningsdag med en hemlig utflykt med picknick och besök på museum eller naturupplevelser.

■ Dina egna kunskaper, presentkort på en hemsida, en tre-rättersmiddag, några porträttfoton, danslektioner.

Hårda paket

Om man vill ge bort en pryl till jul tipsar Sophy och Magnus om saker som är bra för både plånboken och naturen.

■ Vattenkokare, det mest energisnåla sättet att koka vatten.

■ Snålspolande duschmunstycke, sparar på varmvattnet.

■ Filtar och varma tröjor, så kan mottagaren sänka värmen och spara energi.

■ Kompost.

■ Energisparlampor.

■ Regnställ eller något annat användbart som personen verkligen behöver.

■ Internetabonnemang.

■ Solcellsdrivna manicker.

■ Begagnade saker som du hittar på en antikaffär eller på auktion.

Vegansk julmat

Om Sophy och Magnus fick bestämma skulle maten på ålänningarnas julbord utgöras av veganska alternativ.

– Det har kommit så många larmrapporter om att det är skadligt att äta kött, att det kan orsaka sjukdomar. Och dessutom står världsproduktionen av kött för 18 procent av de utsläpp av växthusgaser som orsakats av människan, säger Sophy.

För att äta lite miljövänligare tipsar Sophy och Magnus om veganmat.

– Att laga vegansk julmat är inte svårt, bara annorlunda mot vad vi kanske är vana vid. De flesta av de klassiska julbordsrätterna går att ersätta med liknande veganska alternativ.

Recept på alternativ julmat hittar man lätt på internet men några recept från Sophys och

Magnus hemsida tipsar vi om redan här.

Vegetariska köttbullar

200 g hasselnötskärnor

1 gul lök

6 st kokta potatisar

1 tsk naturell sojasås

ev. finhackad persilja

Mal nötkärnorna på mandelkvarn eller kör dem i matberedare tillsammans med den skalade löken och potatisen. Tillsätt sojasåsen och ev. också persilja. Ta upp färsen och forma till små bullar (eller biffr). Stek dem lätt i margarin (gärna mjölkfritt) tills de fått fin färg.

Morotslåda

1 kg morötter

1 dl råris

2 dl vatten

3 msk veg grädde

morotsspad

salt

Skala och koka morötterna i saltat vatten. Koka råriset sakta i vattnet till dess att det blir mjukt (se koktid på för-

packningen). Mosa morötterna och blanda dem med riset och grädden. Späd med morotsspadet om smeten verkar för hård. Smaksätt med salt och örterkryddor. Grädda i 200° ugnsvärme i ca 45 min.

Julrot (i stället för julsinka)

1 kålrot

2 msk tomatpuré

senap

sirap

ströbröd

Koka kålroten i en timme tillsammans med ketchupen. Lagg sedan kålroten i en ugnssäker form. Blanda lika delar senap och sirap och bred över kålroten. Strö ströbröd över roten. Gratiner i ugnen vid ca 225° i ca 20 minuter. Kan sedan skivas och ätas på exempelvis bröd.

Fler tips och råd om hur du firar en klimatvänligare jul hittar du på www.savetheplanet.ax.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Har du en kameramobil så kan du delta i ÅM i mobilfoto. Första pris är en Nokia N95 kameramobil, äran och titeln "Åländsk mästare i mobilfoto"

ÅM I MOBILFOTOGRAFERING

Plåta med din mobil, skicka in som ett MMS och vinn en sprillans ny Nokia N95!

Tävla och vinn!

Skicka in din bild via MMS till 0457 323 44 44

Tävlingsregler:

- Du kan skicka in fritt antal bilder, skriv gärna en bildtext som beskriver motivet
- Motivet är fritt men måste vara tagna med en mobilkamera
- Endast bilder som skickats in via MMS till 0457 323 44 44 deltar i tävlingen

NOKIA N95

Carl Zeiss-optik, 5,0 megapixel, inbyggd blick, GPS-mottagare, webbläsare.
Värde 790€

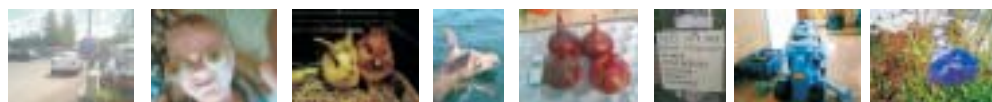
ÅM i mobilfoto

Nya Åland i samarbete med

GSM ÅLAND
Global telekommunikation
ÅLANDS MOBILTELEFON AB

Tidningen förbehåller sig rätten att publicera inskickade bidrag på nätet samt i tidningen. Vinnaren publiceras i Nya Åland under januari 2008

Tävlingsperiod:
• Bilder som skickats in under perioden 14/11-31/12 2007 deltar i tävlingen
Jury:
Stig Selander, Mariehamns Telefon, fotograf Andreas Dienert, chefredaktör Nina Fellman

Carolina Sandell förordas.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Sandell föreslås till Jomala

■ Kommunstyrelsen i Jomala föreslår enhälligt för kommunfullmäktige att **Carolina Sandell** ska bli vikarierande kommundirektör.

Vikariatet gäller till och med den 31 oktober 2011. I andra hand föreslås **Ben-Erik Alm**.

Sandell är föräldraledig kommundirektör i Geta. Frågan behandlas vid fullmäktigemötet den 11 december. (ak)

Förorenat brunnsvatten utreds

■ I slutet av fjolåret fick en fastighetsägare i Grönbacka sitt brunnsvatten förstört av medlet MTBE (Methyl Tertiary Butyl Eter), blyersättningsmedel i bensin. Fastighetsägaren misstänkte grannen, en bilverkstad som också demonterade bilar, men grannen nekade. När miljöbyrån och hälsoinspektionen undersökte platsen kunde man inte heller koppla utsläppet till verkstaden.

– Vi kunde inte säkert spåra någon källa, men troligtvis rör det sig om ett punktutsläpp, säger **Susanne Våvare** som haft hand om ärendet.

Den första november övertog polisen ärendet efter att en polisanmälan kommit in. (la/ml)

Telefonterror mot polisen

■ Under måndagen ägnade en person omkring en timmes tid åt att ringa sammanlagt över tio samtal till både polisen och alarmcentralen.

Trots att man konstaterade att det inte fanns fog för det personen ringde om och upplyste den samma om saken, fortsatte personen ringa. Personen som ringde var berusad.

Samtalen störde verksamheten och personen är nu anmäld för ofog. Tio dagsböter blev påföljden för okynnesringningen. (la)

Rattfyllerist dömd till böter

■ Ålands tingsrätt har dömt en person till 1.350 euro i böter samt till körförbud till och med den 3 februari 2008.

Personen döms för att den 3 september i år har framfört sin personbil från Ålandsfärjan till hamnområdet i Västerhamn med en alkoholhalt på minst 0,51 promille i blodet. (ml)

Obetalda Mise-fakturor drabbar alla hushåll

Dyra fakturor. Det är en rejäl hög med obetalda räkningar som Fredrik Karlsson på Mise kan visa upp. Mise har ekonomiska problem tack vare att drygt en fjärdedel av hushållen slarvar med eller låter bli att betala sin räkning.
Foto: TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

”Gunnar Jansson används som argument för att slippa betala”

Obetalda fakturor på över 200.000 belastar för tillfället Ålands miljöservice, Mises, ekonomi.

Över en fjärdedel av hushållen betalar antingen först efter påminnelser eller inte alls sin räkning och förlorade inkomster i kombination med dyra administrationskostnader kommer att leda till att avgifterna blir högre för alla.

Mise har för ett par veckor sedan skickat ut påminnelser för obetalda räkningar, sammanlagt handlar det om 2.550 fakturor. Jämför man det antalet med det totala antalet hushåll på 9.700 är det alltså över en fjärdedel som slarvar med att betala sin räkning. Och inte bara det, många vägrar också att betala.

Sista inbetalningsdatum för den senaste påminnelsen är nu i dagarna så ännu kan man inte med säkerhet säga hur många hushåll som kommer att strunta i betalningen men på Mise tippar man att det kommer att röra sig om cirka 1.300 hushåll.

Höjda avgifter

Detta betyder inte bara ett inkomstbortfall utan också höga administrationskostnader.

– Största kostnaden är hanteringen, det vill säga att skicka ut påminnelser och be-

Förste vice talman. Gunnar Jansson, lagtingsvalets stora röstmagnet, säger att Mise ”har gjort ett tjänstefel och försummat att följa lagen.”
Foto: ERKKI SANTAMALA

svara varje brev, säger Mises verksamhetsledare **Fredrik Karlsson**.

Följden är att det uppstår ett likviditetsproblem som dels täcks av lån av olika slag, dels av att medlemskommunerna skjuter till pengar. I sista hand är det alltså skattebetalarna som betalar andras slarv eller betalningsvägran och det kommer att synas i höjda serviceavgifter.

Vicetalman argument

Tre påminnelser skickar Mise ut, efter det kommer fakturorna att överlämnas till landskapsfogden för in-drivning.

Varför är det en så hög procent som vägrar att betala räkningen?

– Vissa hävdar att de inte producerar avfall på sommarstugan, andra skickar bara räkningen tillbaka utan kommentarer, säger Karlsson och tillägger att många hänvisar till att lagtingets vicetalman **Gunnar Jansson** (lib) öppet har vägrat att betala sina avgifter.

– Det är inte fråga om en gemensam protest men Gunnar Jansson används som argument för att slippa betala, säger Fredrik Karlsson.

I somras vände Gunnar Jansson sig till Ålands förvalt-

ningsdomstol med ett yrkande som i korthet gick ut på att Mise helt enkelt inte har laglig rätt att fakturera för sophantering. Eftersom beslutet om taxorna för avfallshantering inte lagts fram offentligt och ingen besvärstid börjat löpa har taxorna inte vunnit laga kraft, resonerar Jansson.

Enligt kommunallagen för Åland måste ett kommunalförbund som Mise enligt vissa rutiner informera medborgarna i kommunerna om vilka servicetaxor det tagits beslut om. Orsaken till detta är att man vill värna om medborgarnas rättssäkerhet – om ett beslut är fattat på felaktiga grunder måste det finnas en möjlighet att reservera sig mot det.

I efterhand

Enligt Gunnar Jansson har Mise inte beaktat kommunallagen på denna punkt.

Den 20 november kom förvaltningsdomstolens beslut.

– Ansökan lämnas utan prövning eftersom det finns besvärsmöjlighet, säger förvaltningsdomare **Pehr Karlström**.

Även om beslutet om taxorna aldrig lades fram enligt kommunallagen kan det korrigeras i efterhand och läggas ut på nytt. Så inträffade också i somras då beslutet lades

fram på kommunförbundets anslagstavla i de nya lokaliteterna vid tekniska verken i Mariehamn.

Utanför porten

Men eftersom den anslags-tavlan fanns inomhus och inte tillgänglig dygnet runt kommer det sannolikt att krävas beslutet att hängas upp ytterligare en gång på den anslagstavla som nu finns utanför Tekniska verkens port.

Gunnar Jansson, kommer du nu att börja betala din räkning?

– Hur skall jag kunna säga det. Jag har inte fått någon räkning och vet inte ens hur den ser ut.

Anser du att det är rätt att du som vicetalman går i spetsen för något som påverkar Mises ekonomi och andras avgifter?

– Det handlar om att Mise skall förfara lagligt, de har gjort ett tjänstefel och försummat att följa lagen.

Hur kommenterar du att andra också låter bli att betala med hänvisning till att du inte gör det?

– Folk uppfattar antagligen att Mise inte följer lagen, säger Gunnar Jansson.

Ledarskribent anmäler

Hävdar jäv. I två insändare ifrågasätter förvaltningschef Arne Selander att Tidningen Ålands Benita Mattsson-Eklund skriver ledare om museibyran där hennes man arbetar.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Vill ha granskning.

Tidningen Ålands kulturredaktör Benita Mattsson-Eklund har skriftligen bitt lantrådet Viveka Eriksson att granska landskapets förvaltningschef Arne Selanders behandling av hennes make, Sune Eklund. Bilden är tagen i ett annat sammanhang.

Foto: KENNETH BAMBERG

Tidningen Ålands ledarskribent och kulturredaktör Benita Mattsson-Eklund har bitt lantrådet granska landskapets förvaltningschef Arne Selanders behandling av en anställd.

Orsaken är två insändare där Selander undrar om Mattsson-Eklund är jävig när hon kritiskt granskar museibyran där hennes man jobbar.

Ledarskribenten hävdar att Selander samt hennes makes chefer "varit inkopplade på långvarig och destruktiv mobbing" av maken Sune Eklund.

"Väl medveten om att detta ärende kommer att väcka förvåning önskar jag ändå be att lantrådet, såsom varande högsta chef för landskapsförvaltningen, tar sig tid att sätta sig in i följande problematik." Så börjar Benita Mattsson-Eklunds skrivelse till lantrådet Viveka Eriksson.

Bakgrunden är följande. Benita Mattsson-Eklund har i fyra ledare skrivit om museibyran där hennes make Sune Eklund är anställd. Det fick Arne Selander att reagera.

"Är det förenligt med god pressetik att Ålandstidningen tillåter en anställd att skriva om förhållanden som direkt eller indirekt berör personliga förhållanden, och som därmed kan äventyra objektiviteten i skrivan- det?", skriver Arne Selander bland annat i insändaren som publicerades den 22 november.

Anknytning

Arne Selanders åsikt är att Benita Mattsson-Eklund är jävig.

"Kan en skribent skriva om saker som direkt berör honom eller henne, och

där ett av syftena med skrivandet synes vara att gynna egna intressen? Det handlar om en skribent som under en längre tid skrivit flera ledare om landskapets museibyra. Texterna innehåller många direkta fel och formuleringar som synes vara ägnade att nedvärdera och smutskasta verksamheten vid museibyran. Det som läsarna inte känner till är att skribentens man är anställd vid museibyran. Skribenten i fråga har alltså en direkt anknytning till museibyran."

Benita Mattsson-Eklund menar att Arne Selanders insändare har gjort att hennes man hängts ut i offentligheten. Ärendet gäller alltså förvaltningschefens behandling av en anställd. Mattsson-Eklund tycker att det är fel av Selander som överordnad tjänsteman att peka ut hennes make, som hon menar är en liten kugge i maskineriet.

Men Selander har ju aldrig gått ut med din mans namn.

– Eftersom Åland är en liten ort vet alla vem han är ändå.

Men det är ju oundvikligt att nämna att din man jobbar vid museibyran i det här sammanhanget.

– Det får Selander svara på.

Benita Mattsson-Eklund menar att hon inte kritiserar museibyran i sina texter. Istället riktar sig kritiken mot det politiska beslutet att bygga ett besökscenter i Bomarsund "utan att klargöra vilka sevärdheter som ska sparas in för att finansiera den nya". Hon har

också ställt frågan vilka konsekvenserna bygget får för museibyrans framtid.

Ska inte folk få framföra negativa åsikter om journalister?

– Naturligtvis. Det är fullt legalt att framföra kritik gentemot mig.

Hur tolkar du begreppet jäv?

– Begreppet jäv tolkar jag som så att jag själv har per-

sonlig nytta av något jag gör.

Benita Mattsson-Eklund anser att hon inte är jävig i frågan.

Med en man som jobbar på museibyran, som du skriver ledare om, är du inte jävig?

– Nej, det anser jag att jag inte är.

Benita Mattsson-Eklund hävdar att Arne Selanders

uppförande inte hör ihop med gott ledarskap.

"Därför anser jag att hans uppförande i detta fall bör granskas, annars vet man aldrig var det slutar och vem som är nästa i tur att hängas ut i spalterna och behäftas med ogrundade beskyllningar och luddiga antydningar."

Ändrar sig inte

Arne Selander känner till

04/12 2007 14:32 FAX 358 16 19382 ALREG/LAG/SOCIALAVD.

HEMLIG HANDLING

enligt 9 § 1 mom. e p.

offentlighetslagen (72/77).

Datum 9/12/2007

Namn: [Signature]

Ålands landskapsregering
Att: lantrådet Viveka Eriksson
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

2007
ÅLANDS
LANDSKAPSREGERING
29. 11. 2007
K/0/07/3/88
Lantrådet för k

Ärende: Förvaltningschefens behandling av anställd

Väl medveten om att detta ärende kommer att väcka förvåning önskar jag ändå be att lantrådet, såsom varande högsta chef för landskapsförvaltningen, tar sig tid att sätta sig in i följande problematik.

BAKGRUND

I tidningen Åland har förvaltningschef Arne Selander (AS) två gånger skrivit debattartiklar, 22 och 24.11 2007, om att undertecknad befinner sig i jävssituation på grund av att min man arbetar som museitekniker vid museibyran. Påståendet är både befängt och ogrundat men det är inte det saken handlar om.

AS hävdar att jag i mina texter kritiserat Museibyran, vilket är fel. Jag har efter presentationen av budgeten 2008 kritiserat det politiska beslutet att bygga besökscentret i Bomarsund utan att klargöra vilka sevärdheter som ska sparas in för att finansiera den nya och jag har frågat vilka konsekvenser bygget får för museibyrans framtid. Om detta har mina ledare (30.10, 4.11, 6.11 + 19.11) handlat. Vilken "nytta" jag eller min man skulle ha av detta hör till livets gåtor.

KONSEKVENS

Att AS angriper mig med tuffa tacklingar och osakliga beskyllningar får jag finna mig i som ledarskribent. Däremot ska inte min man, Sune Eklund (SE), behöva hängas ut i offentligheten och misstänkliggöras på grund av mitt yrke. Hans tjänsteställning är långt ner i hierarkin och han behöver inte utstå samma mediala granskning som jag.

Dokumentet. Benita Mattsson-Eklunds skriftliga uppmaning till lantrådet Viveka Eriksson att granska förvaltningschef Arne

Hur skulle kritiken an- nars ha sett ut?

– Det får Selander svara på.

Benita Mattsson-Eklund menar att hon inte kritiserar museibyran i sina texter. Istället riktar sig kritiken mot det politiska beslutet att bygga ett besökscenter i Bomarsund "utan att klargöra vilka sevärdheter som ska sparas in för att finansiera den nya". Hon har

Apotekens öppettider under strejken

■ På grund av den rådande apoteksstrejken håller Nya Apoteket i Hålsans hus öppet klockan 9-13 och 15-17 i dag onsdag. Under självständighetsdagen i morgon den 6 december är apoteket öppet klockan 10-14 och på fredagen återigen klockan 9-13 och 15-19 så länge strejken pågår.

Central-Apoteket på Skarpsansvägen håller öppet klockan 9-12 och 13-17 i dag onsdag och resten av veckan tills strejkkonflikten lösts, med undantag av självständighetsdagen då man håller stängt.

Godby Apotek berörs inte av strejken och håller alltså öppet som vanligt. (la)

Nya Apoteket håller öppet även på självständighetsdagen.

Foto: JONAS EDSVIK

Satsar på återvinning av fartyg

■ Wallenius Marine i Sverige satsar på återvinning av sina gamla fartyg, berättar Svensk sjöfartstidning.

Man förnygrar sin flotta genom återanvändning av äldre fartyg. 160 meter långa Baltic Breeze, byggd 1983, har byggts om i år på varv i Kina. Skrovet har behållits, men man har förnyat all ut-

rustning och inredning ombord.

Besättningens hytter har bytts om, motorerna har renoverats, fläktsystemet är nytt, alla rör har bytts ut, nya skott har monterats eller flyttats, nya vattentäta dörrar har monterats, med mera.

Fartyget har till och med delats horisontellt och förhöjts för att öka lastkapaciteten. (uw)

förvaltningschef

04/12 2007 14:33 FAX 358 18 19582

ALREG/LAG/SOCIALAVD.

003

"Jag är dessutom förhindrad att i media kommentera mannens anställningsförhållanden" skriver AS 24.11 (se bif kopia) och antyder att det finns något att kommentera och att han - tyvärr - inte kan göra det.

Exakt vad som behövs för att sätta fart på illvilligt skvaller.

Klart är att AS använder sig av mina texter för att komma åt SE och detta agerande från AS:s sida är både infamt och oetiskt eftersom han, och SE:s chefer, Viveka Löndal och Yvonne Ellasson, under detta år varit inkopplade på långvarig och destruktiv mobbning av SE inom museibyrån. En utredning som slutade med att SE tilldelades skriftlig varning, alltså att offret prickas medan mobbarna går fria.

En ren klassiker.

PAFÖLJD

Jag anser också att AS:s uppförande inte hör ihop med gott ledarskap och med de målsättningar man har för att få landsakapsanställda att trivas på sina arbetsplatser.

Därför anser jag att hans uppförande i detta fall bör granskas, annars vet man aldrig var det slutar och vem som är nästa i tur att hängas ut i spalterna och behäftas med ogrundade beskyllningar och luddiga antydningar.

Så får det helt enkelt inte gå till!

Mariehamn den 28 november 2007

Benita Mattsson-Eklund
redaktör

Adress: Backavägen 4, 22 100 Mariehamn
Tel: 22 274 hem, 26 635 jobb
Mobil:0457 374 9627
E-post: base@aland.net

Selanders agerande. En del av handlingen är hemligstämplad.

att ett ärende som gäller honom lämnats till lantrådet.

Du har anmälts till granskning av Benita Mattsson-Eklund. Hur kommenterar du det?

– Jag har inte läst vad hon skriver, bara några rader. Sedan insåg jag att det här ska inte jag läsa och lämnade det vidare.

Arne Selander står fast vid sin åsikt.

– Det har inte hänt något ef-

ter det att jag skrev insändarna som har förändrat min uppfattning i frågan.

Varför skrev du insändarna?

– Jag ansåg att det var viktigt för läsarna att få klart för sig att det finns en koppling mellan henne och museibyrån genom hennes man.

Du gick aldrig ut med Benita Mattsson-Eklunds namn?

– Nej, och det gör jag inte nu heller. Det är du som säger det.

Sekretessbelagts

Ärendet ligger nu hos lagberedningen som bereder det för eventuellt beslut i landskapsregeringen.

En del av skrivelsen har sekretessbelagts av lagberedningschef Lasse Karlsson som hemlig handling enligt

9§ 1 mom. ep. i offentlighetslagen som bland annat gäller personliga uppgifter.

Hur motiverar du sekretessen?

– Jag kan inte säga så mycket om orsaken utan att avslöja vad det handlar om.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Punkterade däck på firmabil

■ I lördags åsamkade någon skador på en firmabil genom att punktera två däck. Händelsen är polisanmäld. (la)

■ I helgen har någon slitit sönder en branddetektor ombord på en kryssningsfärja. Skadegörelsen är polisanmäld. (la)

Släpper Taffel. Sture Carlson lämnar nu helt Chipskoncernen, efter närmare 30 år i dess tjänst. Pensioneringen från koncernen och nysatsningen inom Chipsters uppger han bland annat vara orsaker till att han lämnar sitt uppdrag i styrelsen. I förgrunden skymtar Stein Erik Hagen från Orkla.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Sture C lämnade Chips-styrelsen

Efter nästan 30 år inom Chipsen valde Sture Carlsson att avsluta det sista uppdraget inom koncernen och lämnade sin styrelsepost i slutet av november.

– Det är ingenting dramatiskt och jag hoppas folk förstår. Jag tycker jag har gjort mitt under dessa nästan 30 år, i och med min pensionering från bolaget tycker jag det är lämpligt att sluta, säger han.

Inför mötet den 26 november meddelade Sture Carlsson Chipskoncernen att han tänkte lämna sitt uppdrag som styrelseledamot. Platsen i styrelsen var det sista uppdraget som Carlsson hade inom koncernen.

– Det är avslutat i och med detta, säger Sture Carlson, som varit med sedan 1970-talet och bland annat varit vd, koncernchef och styrelseordförande.

– Visst har jag funderat, Chipsen har ju varit lite som mitt livsverk. Men jag har vant mig under det sista året och nu är jag vid gott mod, nu gäller det att ta tag i det nya företaget, säger Sture Carlson, och syftar på Chipsters som köpte Chips food i juli i år.

Sture Carlson är vice ordförande och storägare i Chip-

Fakta/Styrelsen

Torkild Nordberg (Ordf.)
Jaakko Autere
Peter Grönlund
Clas Göran Hagström
Anders Å Karlsson
Göran Lindholm
Christian Ramm-Schmidt

sters och just detta uppger han som en av orsakerna till att lämna Chipsstyrelsen. Han vill inte sitta på två stolar, och talar om det stora ansvaret man har då man sitter i en styrelse, med omsorgsplikt och lojalitetsplikt mot bolaget.

– Chipsters utvecklas och man vet inte vad framtiden har med sig. Både inom Chips/Orkla och Chipsters produceras livsmedel och där kan det kanske uppstå konkurrens i framtiden, säger han.

Mindre motiverande

Men Sture Carlson talar även om att styrelsemedlemskapet har varit mindre motiverande sedan Orkla köpte Chipsen.

– Styrelsen har ju en annorlunda roll nu när det bara finns en ägare, jämfört med hur det har varit under alla mina år. Men de som äger måste få bestämma, säger han.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Ingen ersättare klar ännu

Efter att Sture Carlson lämnat Chips koncernens styrelse består den av sex ledamöter, tre utifrån och tre som är bosatta på Åland.

En av dem är Anders Å Karlsson, tillika vice vd i Chips. Han vill dock inte ge några kommentarer gällande reduktionen av styrelsen utan hänvisar till vd Göran Schultz.

– Sture har ju haft en önskan om att få utträda ur styrelsen sedan pensioneringen, säger Göran Schultz.

Vem kommer att ta Carlsons plats i styrelsen?

– Det är för tidigt att säga något om någon eventuell ersättare i styrelsen i nuläget, det blir något för styrelseordförande att fundera på, säger han.

Hur känns det för dig som vd nu när en riktig trojänare klippt sina sista band till koncernen?

– Det känns lite ovanligt. Sture har ju gjort ett föredömligt

Vd Göran Schultz.

jobb under alla dessa år, men det är väl så att allt har sin tid. Men det är inga bekymmer, vi har en stark ledning och starka ägare i Orkla och bolaget går bra, det är vi glada för, säger Göran Schultz. (ab)

Nu skall hantverks-skolan säljas

■ Landskapsregeringen bjuder ut Tosarby hantverksskola till försäljning.

Till skolan hör flera byggnader och obruten tomt på 7.500 kvadratmeter.

Utropspriset är 140.000 euro. (ak)

Landskapsregeringen bjuder ut Hantverksskolan till försäljning. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

SELMA

Vi firar 1-15 år Gratulerar 75 år

Hugo Mirén i Lemland fyller 1 år i dag, den 5 december. Han gratuleras av mamma och pappa.

Johannes Winé i Sund fyller 4 år i morgon, den 6 december. Han gratuleras av farmor.

ERIK NORDBLOM
Namn: Erik Nordblom.
Född: den 11 december 1932 i Föglö.
Bor: i Föglö Degerby.
Yrke: pensionerad poliskonstapel.
Familj: hustrun **Leila**, döttrarna **Anne** och **Viveka** med familjer.
Intressen: jakt och fiske.
Födelsedagen: firas inom familjen.

Döda

HUGO WESTERMARK
Pappa Hugo är borta. Han somnade in stilla i sin säng på Västergårds på Gullåsen tidigt på morgonen den 26 november.
Hugo Westermark föddes i Närpes den 7 december 1911 och växte upp där. Naturen var det, kring vilket hans liv kretsade, och han ville utbilda sig inom skogssektorn. Det var inte lätt att få skolning i ett småbrukarhem med många barn, och han gick i stället till sjöss som 15-åring. Tremastbarken Plus skulle gå med trälast från Kristinestad.

Sjön blev hans liv, och han läste till styrman i Mariehamn. Under en del av krigsåren var han farledsarbetare och fyrvaktare inom sjöbevakningen på Åland.

Under Finlands fortsättningskrig var Hugo Westermark styrman på ett fartyg som befann sig i Norge då vapnen tystnade. Han blev tillfångatagen och var en av de finska sjömän som internerades i tyskt koncentrationsläger.

Han klarade sig, kom hem, och gifte sig med **Dagny** (född Holm) och de flyttade till Åland då Hugo läste till kapten. Här föddes också vi två pojkar.

Sedan följde ett kvartssekel som styrman på svenska fartyg inom bland annat Rex och Salénrederierna. Pappa Hugo var visserligen borta långa tider, men han arbetade vid rederier som uppmuntrade befälet att ta med familjerna, och vi två söner fick uppleva underbara veckor ombord.

Bäst trivdes han ändå ute i naturen. Hinkvis med skogsbär bars hem och preparerades. Hemma på Åland var stränder och skogar mål för vandringarna, och han gick dagar i ända utan karta och kompass. De detaljerna hade han i sitt huvud.

Efter att familjen år 1969 köpte en tomt på Slätteskär i Hammarland, blev det hans favoritställe så länge krafterna räckte. Där bröt han och Dagny upp odlingsland för jordgubbar och potatis, där röjdes betesmark för lånefären och där lades nät efter abborre och sik.

Hemma i snickarboden tillverkade Hugo rottingkorgar och band in böcker. Han var skicklig i gammalt hantverk och var många gånger med vid hantverksdagarna på Jan Karlsgården. Hans kvastar blev kända runt om i landskapet.

Mamma Dagny och han var ett viktigt par i arbetet kring Röda Korsgården. Hugo var också med som "ögon" i de synskadades förening, och en av de grundande medlemmarna i Ålands Hörselskadade.

Men krafterna sinade, och det sista halvåret bodde pappa Hugo på Västergårds på Gullåsen. Där fick vi uppleva hur fin åldringsvård kan vara då den är som allra bäst.

HENRIK WESTERMARK

GRATTIS

*Till flydda tider
återgår min tanke
än så gärna
när motorsågen den gick het
och virket hade ett värde*

*Men sana
in sana corpore*

JERRY

önskar
Kvartersmannen och Tossan

Ville ska nykomlingen i familjen Lindroos heta. Syskon är Alva, snart 3 år, och Emil, snart 5 år. Ville föddes den 2 december kl 15.15. Han var 52 cm lång och vägde 3.830 gram. Föräldrar är Erica och Dan Lindroos i Saltvik Haraldsby.
Foto: JONAS EDSVIK

Ny på Åland ☆☆☆

En pojke föddes den 30 november kl 20.22. Han var 47,5 cm lång och vägde 3.370 gram. Storasyster heter Emilia och är 3 år. Föräldrar är Niclas Johansson och Ulrika Nygren på Överbyvägen i Jomala.
Foto: JONAS EDSVIK

Specialkväll på krogarna

■ I kväll bjuder krogarna längs Nygatan på ett lite annorlunda onsdagsprogram. På Dinos underhåller en Rock dj, men under kvällen arrangeras också Music Quiz (musikfrågesport) och Guitar Hero III tävling på storbildstv.

Till Arkens kommer Nightclubbers-the dj tour.

– De var här en onsdag i somras under namnet Ibiza Tribute, och då var det totalt fullsatt och stämningen var på topp, så det är många som har frågat om vi inte kan göra om det, skriver

Tony "Trumman" Mattsson i ett pressmeddelande.

Musiken på Arken står **dj Johnny B** och **dj Richie M** för. De spelar bland annat trance och house. Med på turnen är även värdinnorna/dansarna **Dec** och **Victoria**.

– Givetvis har dom med en större ljusanläggning med bland annat laser som vi hänger upp i nattklubben, och dom använder scenen som dj-bås, så det blir en helt annan sak än en vanlig dj-kväll, skriver Trumman. (ml)

På Dinos i kväll kan man tävla i musikfrågesport och i Guitar Hero III.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

TACK

Ett varmt tack som hedrar minnet av vår käre far, farfar, bror och vän

Åke Eriksson

Tack till personalen på Solkulla för all omtanke och omvårdnad.

Jan Eriksson m. familjer

Sikta mot stjärnorna på högskolan

■ Öppna högskolans värkatalog har utkommit. Den skickas till alla hushåll på Åland.

Bland universitetskurserna finns många nyheter, tipsar skolan i ett pressmeddelande. En kurs i astronomi, Universum nu, erbjuder stjärnskådning om bara vädret tillåter. Kursen är ett samarbete med Helsingfors universitet.

Åland i ett regionalt perspektiv behandlas i statskunskapskursen Nationalism och regionalism i Europa.

Fortbildningskurserna riktar sig denna termin mycket till företag med ämnen som affärsengelska, försäljningsteknik, projektledning och konflikthantering. Hela kursutbudet finns på www.ha.ax/open (ka-f)

TACK

TACK
för all uppvaktning
på födelsedagen
Brita S

GUDSTJÄNSTER

**JOMALA
FÖRSAMLING**

Sön. 9.12 kl. 18.00 Lucia-gudstjänst. J. Brandt, H. Östman. A. Laine, barnkörerna, musikminiorerna och musiklek.

Gruppernas julfest efteråt i församlingshemmet. Servering.

DÖDA

Vår käre

Hugo Lennart Westermark

* 7.11.1911 i Närpes
† 26.11.2007 i Mariehamn

*Sakta, sakta träden susa,
dagens sista böljor brusa
långt därute på djupblå fjärd;
stjärnorna börja sin tysta färd*
(Frans Hedberg)

Med tacksamhet minns vi dig

**Dagny
Henrik, Catharina och Maria
Anders, Ingrid och Markus**

Släktingar och vänner

Jordfästningen har skett i stillhet. Varmt tack för deltagande. Ett stort tack till personalen vid Västergårds på Gullåsen.

Lär er våga tala!

Är det faktiskt genom grammatiken man lär sig språk?

– Nej, det viktiga är att lära sig våga tala. Vi ska kämpa för att ändra undervisningen.

Det säger **Malou Zilliacus**, ordförande för Finlands svenska skolungdomsförbund som tillsammans med finskspråkiga Finlands gymnasistförbund ordnade språkseminarium i Mariehamn för andra året i följd. Också Pohjola-Nordens ungdomsförbund är med.

– I år har också några Sverigefinländare deltagit. Åland är en väldigt bra plats att hålla tvåspråkigt seminarium på, för många av de finskspråkiga deltagarna har aldrig varit här förr. För många av dem är det nyttigt att upptäcka hur helsvenskt Åland är fast landskapet hör till Finland. Tyvärr

har inga åländska medlemmar deltagit.

Våga tala!

På årets seminarium har fokus varit på inläringen av det andra språket. Deltagarna har varit indelade i olika arbetsgrupper som ägnat sig åt alternativa undervisningsmetoder, muntliga prov i stället för skriftliga, läromedel och mera samarbete mellan skolor och språkgrupper.

Det är inte genom grammatiken man lär sig ett annat språk. Det viktiga är att man lär sig våga tala det andra språket, även om det man säger inte är grammatiskt korrekt. Lärarna ska inte slaviskt följa läroboken – i stället måste det finnas tid att tala om aktuella saker och händelser. Och kunde man kanske byta lärare, byta skola, samarbete över gränserna på helt nya sätt?

Seminarium. Kommunikation, inte grammatik. Så vill Malou Zilliacus och Antti Melander, ordförande för Finlands svenska skolungdomsförbund respektive Finlands gymnasistförbund, se undervisningen i svenska och finska i skolan.

De slutsatserna har deltagarna, som också författat en resolution, dragit.

– Många deltagare har lärt sig mera på det här veckoslutsseminariet än på flera års skolundervisning bara

för att de vågat börja tala det främmande språket, konstaterar Malou Zilliacus.

Text & foto: ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Kom ihåg

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Anmälningar till julmiddagen på hotell Elvira onsdag 12.12 kl 16.00 emottages före den 8.12 till Tage 38 484 eller Christina 38 559. Tag med en julkapp. Musikunderhållning. Välkomna.

■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Hälsofrämjandets medlemmar välkomna på juldag tisdag 18.12 kl 19.00 på Soltuna. Buss från bussplan kl 18.00. Tag gärna med vänner och bekanta. Anmälan senast 10.12 till Regina 22 185/040 594 3206 eller Maggie 43 606/0457 072 3806.

■ ■ **Idrottsföreningen Kamraterna Mariehamn:** Årsmöte onsdag 12.12 kl 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet. Stadgeenliga förhandlingar, prisutdelning, servering, lotteri. Alla medlemmar hjärtligt välkomna!

■ ■ **Krigsveteranerna på Åland:** Efter självständighetsdagens gudstjänst uppvaktar vi vid Veteranernas minnessten kl 13.00. Därefter samling på rest. Hjorten. Styrelsen.

OBS! Det händer

ONSDAG 5.12 JULBASAR
■ ■ **Mariehamn S:t Martensgården kl 19.00.** Vackra handarbeten auktioneras ut. Försäljning av bakverk, lotteri, servering.

JULKAFFE
■ ■ **Vårdö Vårdkasen kl 19.00.** Glögg, pepparkakor, kaffe med dopp. Underhållning med filmen "Skrotliv" av Jonas Tuominen. Lucia och lotteri.

JULMARKNAD
■ ■ **Mariehamn Torget kl 9.00-15.00.** Traditionell julmarknad. Julpynt, bakverk, fiskprodukter, vilt- och fårprodukter samt hantverk.
☐ Kl 12.00 finns ett tecknatält för barn.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Night Clubbers.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Richard "Räven" Holmgren.
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Rock dj/Music Quiz och tävling i Guitar Hero III på storbilds-tv.

TEATER
■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikeater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims.

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Julfesten! Nu skall du anmäla dig till MPF:s julfest fredag 14.12 kl 18.00 i Ålands hotell- och restaurangskola. Ring genast Birgit Kroneld tel. 13 109 eller Solveig Sundman tel. 12 952. Välkomna!

■ ■ **Måndagsklubben:** Måndag 10.12 heldagsresa till Sverige. Avresa med Ålandsfärjan kl 8.00. Frukost ombord. Vid ankomst till Kapellskär buss till julmarknader i Stockholm. Bussen med hela dagen. Retur med Ålandsfärjan kl 20.00, i Mariehman kl 23.30. Buffémiddag ombord. Pris 45 euro. Anmälan senast 7.12 till 26 126/Karita och Pirkko.

■ ■ **Rädda Barnen:** Kansliet håller stängt 5-7.12. På självständighetsdagen deltar vi i julmarknaden på torget.

■ ■ **Rädda Barnen:** Öppna Förskolan, ingen utomhusverksamhet under december! Vi träffas måndag-fredag kl 9.30-12.30 i Lyktan. Självständighetsdagen och fredagen 7.12 håller vi stängt.

■ ■ **Rädda Barnen på Åland:** Kom ihåg vår alternativa julgåva! När du ger ett bidrag på tio euro får du ett fint kort och en unik tryffel att ge din vän! Intäkterna från julgåvan går till Rädda Barnens internationella kampanj Rewrite the Future. Julgåvan kan du köpa på Rädda Barnens kansli på Norragatan 13 alla vardagar kl 9-14 och på julmarknaden på torget 6.12.

■ ■ **Vårt Hjärta/Strokegruppen:** Kom ihåg att anmäla dig senast 5.12 till Annette, tel 14 195, 0457 524 3798, 0457 595 8533 eller vart.hjarta@aland.net, och vår julinspirerade och glada fikaträff, måndag 10.12 kl 18.00 i Ulfsby källarkrog i Jomala, med vissångare Jörgen Berglund som bjuder på en "skratt-retande" repertoar.

■ ■ **Vårt Hjärta/Hjärtebarnen:** Pysselkväll för hela för hela familjen tisdag 11.12 kl 18.00 i HandiCampen. Pysslet förberett så att material finns till alla. Varmt

välkomna till en kul kväll, även nya familjer!

■ ■ **Zhineng qigong:** Ingen träning torsdag 6.12. Vecka 50 är tisdagsträningen flyttad till måndag 10.12. I övrigt samma tid och plats.

■ ■ **ÅAB-pensionärer:** Lunchträff onsdag 5.12 kl 12.00 på café Vreten i Folkhälsans allaktivitetshus.

■ ■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** Självständighetsdagen 6.12. kl 11.00. Gudstjänst i St.Görans kyrka, kl.13.00 uppvaktning vid minnesstenen.

■ ■ **Ålands hörselskadade:** Observera att julshoppingresan till Uppsala är torsdag 6.12! Bussen startar från Bussplan kl. 07.30 till färjan i Eckerö.

■ ■ **Ålands synskadade:** Kom ihåg att anmäla er till julfesten lördag 15.12. kl 17.00. Anmälan senast 8.12 tel 38 824 Ann-Mari Mattsson.

TEATER

■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikeater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

TV

■ ■ **FST5 kl 19.00.** Strömsö mat. Det handlar om gastronomiskt finlir i köket på Strömsö. Stjärnkocken Hans Välimäki bjuder på brässerad abborre med virtuell kräftstjärtsavocado-cannelloni. Som motvikt lagar Michael Björklund rejäl husmanskost av abborrfiléer, enligt mammas beprövade recept.

IFK Mariehamns julkalender 2007

Lucka 1: 2328, 719, 56, 288, 1555, presentkort 2065
Lucka 2: 1618, 1910, 1330, 1392, 1070, tårta 225
Lucka 3: 628, 2595, 739, 1893, 617, julskinka 2048
Lucka 4: 2333, 722, 3, 1267, 1736, radio 867
Lucka 5: 378, 1168, 2164, 788, 1207, klockradio 2775
Lucka 6: 1258, 1543, 1868, 1261, 2283, radio-cd 942
Lucka 7: 156, 1676, 2021, 938, 1373, resa 2650
Lucka 8: 2654, 667, 822, 2237, 687, presentkort 1030

Många firade första advent på Kumlinge

■ Till S:ta Anna kyrka på Kumlinge kom i söndags drygt femtio personer för att sjunga Hosian-na. Detta meddelar kyrkoherde **Sirkka Liisa Enqvist**.

Sjöscoutkåren Kumlinge sjöscouter deltog i gudstjänsten och dubbade åtta vargungar, vilket innebär att de avgav sina löften och fick sina halsdukar och löf-

tesmärken, vilket gläder kåren mycket då det ger hopp om en framtid till kåren.

I församlingsgården ordnade församlingens missionsgrupp efteråt kaffe, lotteri och försäljning. Resultatet blev 660 euro, vilket delas mellan FMS missionsarbete och församlingens egen verksamhet. (ka-f)

ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR INOM RAMARNA FÖR JÄMLIKHETSÅRET- 2007

Mänskliga rättigheter en jämlikhetsfråga?

Med anledning av Jämlikhetsåret 2007 kommer Ålands Diskrimineringsombudsman under hösten i samverkan med Öppna högskolan att anordna en föreläsningsserie inom temat "Mänskliga rättigheter en jämlikhetsfråga?"

12/12 Idrott en arena för mångfald? FÖRELÄSNINGEN INSTÄLLD P.G.A SJUKDOM

Ålands Cancerförenings

RESELOTTERI

30.10-17.11.2007
LS tillstånd Nr 204 K14/15.8.2007
Lottdragningen förrättades av överkommissarie Eva Fellman

Huvudvinster:

- Presentkort Ålandsresor, värde 1000 € Dahlblom Edvard/Maj-Gret
- Turku Air taxifylg Mariehamn-Åbo eller v.v. max 7 pers. Tur- eller returresa med Viking Line med hytt. Ingves Runa-Lisa
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers. Hagström Gun-Britt, Kastelholm
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers. Sommarström Birgitta
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers. Kalm Sara, Kalmsta
- Presentkort Sundqvists Buss, värde 700 € Jansson Mari-Anne, Föglö
- Digitalkamera Ge Foto, värde 500 € Mattsson Kirsti, Lemböte
- Presentkort Viking Line, 500 € Bonds Britta, Kökar
- Flyg Mariehamn-Helsingfors med Air Åland t/r, 2 pers. Saarnio Yrsa, Mariehamn
- Flyg Mariehamn-Helsingfors med Air Åland t/r, 2 pers. Karrento Anita
- Kryssning Mariehamn-Tallinn-Mariehamn, Silja Line 2-4 pers. Björling Ros-Marie
- Presentkort Viking Line, 200 € Engblom Ingvar, Mariehamn
- Presentkort Viking Line, 200 € Mattsson Ulla, Jomala
- Presentkort Viking Line, 200 € Ljung Väinö, Ödkarby
- Presentkort Viking Line, 200 € Sahlberg-Rönn Anja, Mariehamn
- Presentkort Viking Line, 200 € Engman Gudrun, Kumlinge
- Kryssning till Åbo och Stockholm Silja Line, 2-4 pers. Lindberg Ole, Mariehamn

Övriga vinster:

Ahtiainen Terttu, Mariehamn, Andersson Berit, Föglö, Andersson Lenita, Mariehamn, Björke Clas-Göran, Blomqvist Brage/Sol-Britt, Jomala, Brändström Annemaj, Mariehamn, Ganner Brita, Mariehamn, Granlid Leif, Vårdö, Gruner Ritva, Saltvik, Holländer Marianne, Mariehamn, Holmström Gunnel, Saltvik, Husell Stig, Jansson Mats-Erik, Bjärström, Jansson Ossian, Hammarland, Johansson Margaretha, Mariehamn, Karling Anna-Greta, Kumlinge, Karlsson Anna, Karlsson Greta, Björsby, Karlström Gunvor, Kumlinge, Korsbäck Brita, Mariehamn, Larsson Dolly (Meja), Lindholm E-A/Inga, Kastelholm, Mattsson Anne-Maj (Jonathan Mansen), Mattsson Helen, Godby, Mörn Erik/Kerstin, Nordqvist Anita, Godby, Pettersson Birgitta, Sandberg-Jansson Kristina, Siren Majvor, Geta, Sjöberg Ethel, Hammarland, Sundberg Ann-Charlotte, Geta, Sundqvist Veronica, Hammarland, Sundström Egil/Denice, Hammarland, Sundström M/Eriksson A-M, Mariehamn, Sällman Olof, Sund, Toivonen Eila, Mariehamn, Westerberg Bo-Erik, Östdahl-Johansson Inger, Åva.

Sponsorer:

Air Åland, Birka Line, Eckerö Linjen, Foto Alandia Ab, GeFoto, Hotell Arkipelag, Hotell Brudhäll, Hotell Gullvivan, Läderbiten, Mariehamns Taxi, Nya Åland, Rundbergs Bil & Service, Silja Line, Sundqvists Buss, Tallink, Tidningen Åland, Turku Air, Viking Line, Williams Buss, Ålandsbanken, Ålandsresor Ab.

Vinsterna kan avhämtas 10.12-20.12.2007 och 2.1-28.2.2008 **måndag-torsdag 9.00-15.00** från Ålands Cancerförenings kansli, Nyfahlers, Skarpansvägen 30, Mariehamn. Vinsterna som inte avhämtas inom utsatt tid tillfaller Cancerföreningen.

Vinnarna finns även på www.cancer.ax

Vi gratulerar vinnarna i vårt lotteri och riktar ett varmt tack till alla deltagare, bidragsgivare och sponsorer som genom sina insatser medverkat i kampen mot cancer.
Ha En Fridfull Jul!

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Sergels torg var aldrig tänkt som en idyll.

JÖRGEN KJÆRSGAARD, arkitekt och "Plattans" skapare, i DN

Mera färger och mera ljus

Linn Dahlblom har lämnat det svarta i första utställningen på fem år

Ljusare färger, mycket naturinspirerade motiv. Linn Dahlblom, som håller sin första utställning på fem år, tror själv att en del besökare kommer att bli förvånade.

– Tidigare målade jag ju ganska dystert, mest i svart. Färger gillade jag inte.

Linn Dahlblom är utbildad bildkonstnär från Svenska yrkesinstitutets konstskola i Nykarleby där hon studerade åren 1994-1998. Före det gick hon på den fria fortbildningslinjen vid Folkakademin i Borgå.

Hon har tagit kurser vid konstindustriella högskolan och gått en kurs i grafisk design vid Forsbergs skola i Sverige. Hon har arbetat som timplärare vid Bild- och formaskolan och var 2002-2003 kultursekreterare i Jomala.

Börjat jobba igen

Sju egna utställningar hann Linn Dahlblom hålla mellan 1994 och 2002. Sedan satte ohälsa både hos henne själv och i familjen stopp för mycket av hennes konstnärliga skapande. De senaste åren har hon varit sjukpensionär, men mår nu så pass bra att hon kunnat börja jobba en del igen.

– Jag har börjat jobba som dagmamma och det går riktigt bra. Jag hoppas att jag skall kunna fortsätta att jobba åtminstone en del, säger hon.

Skaparglädje

När krafterna återvänt har även skaparkraften och lusten gjort det och på frågan om vad hon vill att utställningsbesökarna skall upptäcka i det hon nu visar säger hon också:

Ställer ut. Linn Dahlblom ställer ut på Galleri Skarpans, hennes första utställning på fem år.

– Skaparglädjen, jag har känt en väldig skaparglädje.

Färgflödet, ljuset, landskapen och naturmotiven är väl ett utflöde av samma återvunna kraft.

– En del kommer nog att bli förvånade, säger hon med ett leende och syftar på motiven och färgerna.

Det mesta av det hon nu visar består av oljemålningar, men också en del i akryl och en hel serie med mindre arbeten i tusch och akvarell.

– Jag hade tänkt göra allt i olja, men det blev nu inte så.

En hög med frön

”Mata fåglarna” är det lite klurigt lekfulla namn som Linn

Dahlblom satt på sin utställning.

– Ja, tavlorna får väl ses som en hög med fågelfrön, säger hon.

Allt som hon nu visar är nytt och gjort speciellt med tanke på utställningen. Och mer skall det förhoppningsvis bli för Linn Dahlblom konstaterar att hon fortfarande känner lusten att skapa.

Utställningen på Skarpans har vernissage i kväll kl 18-20 och kan sedan ses till den 29 december.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Färger. Flera av målningarna är färgrika, som här i ”Berg”.

Hannu Väisänen är årets Finlandia-

vinnare. Väisänen fick priset för sin andra, självbiografiska roman ”Toiset kengät”, skriver FNB. Det var kulturredaktören **Kaisu Mikkola** som utsåg vinnaren bland sex finalister. Prissumman är 26.000 euro. Mikkola anser att Väisänens roman kan bli en klassiker.

I fjol gick priset till **Kjell Westö**.

Agneta Ara, med romanen ”Det har varit kallt i Madrid” utgiven av åländska PQR, fanns bland de nominerade, vilket gett en väldig skjuts. I Akademiska bokhandelns försäljning av svensk litteratur gick Aras roman upp i topp i november.

På förlaget är den första upplagan slut även om boken fortfarande finns i bokhandeln. Förläggaren **Ben Johans** säger till Nyan att den andra upplagan väntas på fredag eller måndag och av den är redan flera hundra exemplar förhandsbeställda. Även från Sverige görs beställningar, konstaterar han.

Med den andra upplagan blir det totalt 4.800 exemplar, en mycket stor upplaga för en roman både med åländska och finlands-svenska mått mätt. □

Tolv åländska kommuner deltar

i den bokatalka som Finska kulturfonden och Svenska litteratursällskapet i riket dragit i gång. Då anmälningstiden gick ut den 30 november var det bara Hammarland, Kumlinge, Saltvik och Vårdö som inte anmält sig. Totalt har tretton kommuner i hela landet tackat nej till det extra stöd som fonderna är beredda att betala ut till kommuner som bibehåller nivån på sina sina bokinköp eller ökar dem.

Under tre år ger fonderna omkring 3,5 miljoner euro till de kommunala biblioteken. Svenska litteratursällskapet i Finland deltar med en andel på drygt fem procent.

Som Nyan tidigare berättat kanaliseras fondpengarna för Åland del via landskapet. □

Eero Järnefelts kända målning

”Vid bykstranden”, som inköptes av kommerserådet **Anders Wiklöf** på Åland vid Hagelstams auktion i lördags, införlivas i dag med den pågående utställningen ur Wiklöfs konstsamling på Amos Anderssons konstmuseum, meddelar **Kaj Martin** vid museet. Utställningen pågår till den 27 januari. □

Önningebymuseet

ordnar inte någon julmarknad den 8 december. **Kjell Ekström** vid museet vill påminna om detta eftersom Ålandsinriktade hemsidan aland.se felaktigt uppger att det skall bli julmarknad i museet och uppgiften också fått spridning på Åland. □

Arrangerar julkonsert för alla åldrar

En julkonsert för hela familjen. Det är vad Matilda Karlström och Erica Granlund tillsammans med femton andra musikunga bjuder på i S:t Görans kyrka på söndag kväll. Konserten är ett projekt i Nordens instituts regi.

Matilda och Erica, elever både i Ålands lyceum och Ålands musikinstitut, är projektanställda av Nordens institut på Åland för att organisera och genomföra julkonserten. Uppdraget har, enligt **Maria Jonsson** vid institutet, varit att finna en nisch bland alla andra högklassiga julkonsert som hålls. Målsättningen är att ge en konsert där alla åldrar, både gamla och unga skall kunna mötas, från de allra minsta till de äldsta.

Matilda och Erica har erfarenhet av konsertarrangemang redan från förut. För ett år sedan arrangerade de en välbesökt konsert för Röda korset.

Ville vara med

Medverkande i julkonserten har de funnit bland studiekam-

raterna vid musikinstitutet, men även andra unga musikutövare finns med bland de sjutton som skall medverka på söndagen. Matilda och Erica tycker att det inte alls varit svårt att få medverkande.

Programmet vill de i det här skedet inte avslöja i detalj, men de utlovar en blandning som skall passa alla åldrar.

– Allt från traditionella julsånger som ”Julen är här” och ”Nu tändas tusen juleljus” till lite poppigare saker som till exempel ”Fairytale of New York”, säger Erica.

Folkmusik, solosång och sång i grupp ingår. **Judith Deáki** medverkar som ackompanjator på piano.

Entrén till konserten, som inleds kl 18 och räcker ungefär en timme, är fri men den som vill kan vid utgången skänka en slant till Rädda barnen.

– Vi hoppas att det skall bli fullt hus, säger Matilda.

Projektsatsning

Maria Jonsson berättar att Nordens institut på senare tid satsat på olika korta projektanställ-

Ordnar julkonsert. Matilda Karlström, till vänster, och Erica Granlund är projektansvariga för söndagens julkonsert i S:t Görans kyrka. Foto: JONAS EDSVIK

ningar i verksamheten.

– Vi är bara fyra anställda på institutet och har haft ett digert program det senaste året, förklarar hon.

Men det finns också ett annat syfte med projektanställningarna.

– Det är ett sätt för oss att erbjuda träning i kulturproduktion, något som det finns ett behov av på kulturfältet.

Maria Jonsson berättar att utöver Eric Granlunds och Matilda Karlströms engagemang i julkonserten har institutet knu-

tit **Robert Zetterqvist** till sig för att arrangera en festival med ung musik till nästa höst och redan i vår skall **Lina Antman** hålla i ett skrivprojekt riktat till unga.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Alla får datagrejer – utom skärgården

Fyra små högstadieskolor nekas smartboard

– Vi som behöver det mest av alla får ingenting! Här måste kommunen betala tusentals euro.

Kaj Törnroos hör till de upprörda lärare i skärgården som är ytterst besvikna i dag.

Kulturfonden har lovat smartboard till alla för dyra pengar. Alla får. Utom de åländska skärgårds-skolorna.

Kaj Törnroos blev riktigt glad när han tidigt i höstas såg att Kulturfonden delar ut smartboard till högstadieskolorna.

– Precis vad vi behöver. Den nya tekniken möjliggör distansundervisning och mycket annat nytt, säger han.

Djupt orättvist

Besvikelsen blev desto större när han senare fick veta att de minsta skolorna missar satsningen. Utrustningen är inte billig.

– Vi bara måste ha den här utrustningen på vår skola. Nu blir det i stället vår lilla kommun som ska betala. Det är djupt orättvist att just de minsta kommunerna ska stå

Upprörd. – Det är djupt orättvist att just de minsta kommunerna ska stå för fiolerna själva, säger Kumlingeläraren Kaj Törnroos. Foto: ERKKI SANTAMALA

för fiolerna själva, medan de större skolorna får detta serverat gratis för sig.

Var går gränsen?

Vid sidan av Kumlinge missar högstadierna i Brändö, Kökar och Föglö smartboarden.

Annars ska alla andra skolor få, en del till och med två.

– Om ”alla” betyder att skärgårdsskolorna står utanför vill jag åtminstone få veta

exakt var gränsen går, säger Kaj Törnroos.

För dyrt

Smartboardprojektet är Kulturfondens och Konstsamfundets gemensamma satsning på den virtuella undervisningen i de finlands-svenska skolorna. Satsningen inleddes i början av hösten. Kostnaden är beräknad till 700.000 euro.

Tove Ekman är projekt-

ombudsman vid Kulturfonden, som nu har delat ut 150 smartboardpaket till högstadieskolor.

– Vi har inte definierat en klar gräns nedåt, säger hon, det kanske var ett misstag från början. Men vi tycker att kostnaden per elev blir för stor i de små skolorna. En del andra specialhögstadieskolor har inte heller fått något smartboardpaket.

En eller två

På fondens hemsida heter det som följer::

”Alla högstadieskolor kan få bidrag för två smartboardpaket, medan gymnasier och vissa specialskolor får bidrag för en smartboard.”

– Det är inte korrekt längre, vi glömde bort att beakta de riktigt små skolorna. Vi ska skriva om den texten.

Det är inte helt omöjligt, säger Tove Ekman också, att styrelsen för Kulturfonden på nytt tar upp frågan om de små skolornas smartboardpaket.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Ny teknik för alla – utom en del. Smartborden, dens högstadieskolor har bedömts som för små. Kostnaden per

Självständighetsöppet kl 10-16

Snart kommer julen och gästerna, så vänta inte för länge med att göra hemmet generöst inbjudande. Passa även på att handla dina julklappar hos oss. Välkommen!

BRISTOL DIVANSOFFA i tyg Zelda 260 x 170 cm
PRIS **1 295€**

DOVER SOFFBORD
i massiv oljad ek
135 x 75 cm
PRIS **235€**

JULBOCK
48 cm inkl.
belysning
PRIS **19€**

AMAZON RECLINER i semiläder,
elektrisk justerbar rygg och fotdel,
finns i enbart svart
PRIS **825€**

JULSTJÄRNOR
PRIS FRÅN ... **23€**

—
**SVENSKA
HEM**

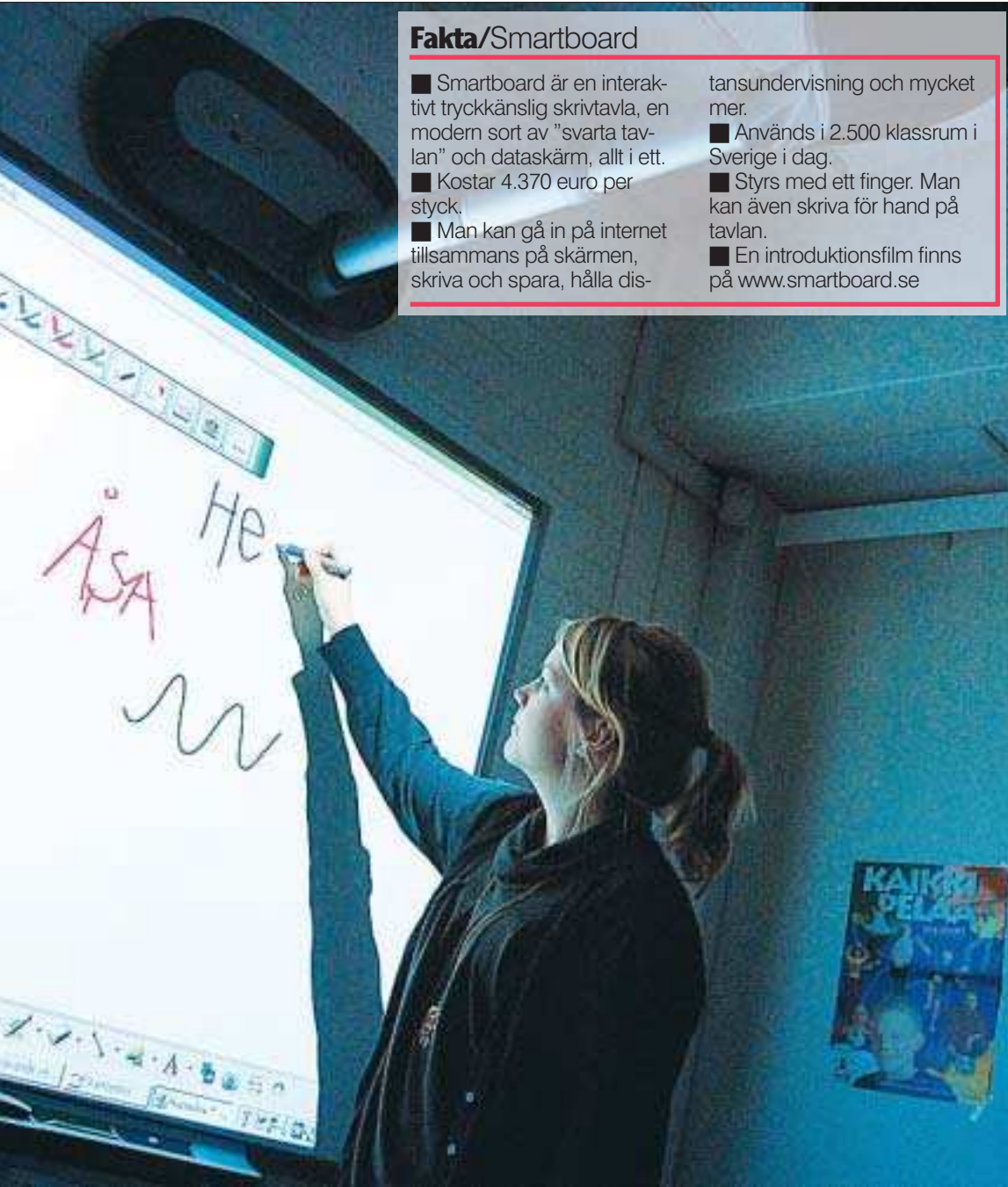
BRA MÖBLER

Lövdalsvägen tfn 31 744 www.svenskahem.se
Månd 9.00-19.00, tisd - torsd 9.00-17.30, fred 9.00-17.00, lörd 10.00-14.00

Fakta/Smartboard

■ Smartboard är en interaktiv tryckkänslig skrivtavla, en modern sort av "svarta tavlan" och dataskärm, allt i ett.
 ■ Kostar 4.370 euro per styck.
 ■ Man kan gå in på internet tillsammans på skärmen, skriva och spara, hålla dis-

tansundervisning och mycket mer.
 ■ Används i 2.500 klassrum i Sverige i dag.
 ■ Styrs med ett finger. Man kan även skriva för hand på tavlan.
 ■ En introduktionsfilm finns på www.smartboard.se

som detta på Kyrkby högstadieskola, ska delas ut till alla högstudier i svenskfinland. Men skärgårselev blir orimlig, anser Kulturfonden. Här används smartboarden av speciallärare Åsa Fors.

Foto: JONAS EDSVIK

Canon-dag

11 december

Tomi Kaijala från Canon på plats hela dagen!

Special 11 december:
Minneskort på köpet
2Gb Sandisk Ultra II
 (Gäller alla Canon modeller under dagen)

CANON HG-10
Hårddiskamera med Full HD

- Full HD 1080 inspelning
- 40 Gb hårddisk
- 10x optisk zoom

1090€

389€ Inkl. orig. väska (gäller endast 11.12.2007)

CANON IXUS 860IS
Kraftfull kamera i smidigt format

- 8 milj pixel
- 3" stor skärm
- Vidvinkel
- Bildstabilisering

459€ Inkl. orig. väska o. batteriladdare

CANON S5IS
12x optisk zoom!

- 8 milj pixel
- 2,5" vridbar skärm
- Bildstabilisering

1595€

CANON D40 KIT
inkl. 17-85 IS

- 10,1 milj pixel
- 6,5 bilder per sekund
- 3" stor skärm med live-view-funktion

Servering av glögg o. pepparkakor!

GEFOTO
 Gerhard's Foto Ab

Sittkoff Torgg. 13 A • tel 018-14 623 • vard 9-17 • lörd 10-14

Öppet: 6/12 10-16 och 11/12 9-18

www.gefoto.fi

Julklappstips ... Julklappstips ... Julklappstips ... Julklappstips ...

Jul - KAMPANJ på ett parti **serva** elverktyg **till kanonpriser!** Erbjudandet gäller så långt lagret räcker eller t o m 20 december

Vinkelslip Serva VSM 125A

Robust maskin med mjukstart och kraftfull motor med mjukstart för hobby, hantverk och yrkesmän. Låsbar spindelaxel för enkelt skivbyte. Lågt växelhjul för bättre åtkomst. Effekt W: 1100. Varvtal obelastad rpm: 11000. Max skivdiameter mm: Ø 125

Ord. pris 47,- **35,-**

Slagbormaskin Serva SBM1100A

En robust maskin med steglös hastighet, två växlar, nyckelchuck för att kunna spänna fast borret ordentligt så att det inte slirar, höger-/vänstergång och djupanhåll. Max borrar kapacitet 16 mm.

Ord. pris 78,- **49,-**

Bormaskin/Skruvdragare Serva Mini 4,8 V

Ord. pris 29,- **21,-**

Hörnslipmaskin Serva HSM 90

Perfekt för små och trånga ytor. Ger effektiv avverkning. Steglös hastighet och slipplatta med kardborrfäste. Levereras med 3 st papper.

Ord. pris 48,- **29,-**

Elhyvel Serva EH 650W

Stark och effektiv elhyvel med hyvelstål i hårdmetall. Hyvelbredd 82 mm, upp till två mm hyvel djup. Levereras med parallell-anhåll.

Ord. pris 64,- **39,-**

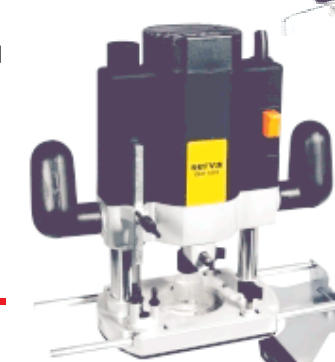
Vinkelslip Serva VSM 125B

Vinkelslip med bra kapacitet avsedd för hobby, hem och hantverk. Levereras i kartong med handtag, haknyckel och justerbart sprängskydd. Effekt W: 850. Varvtal obelastad rpm: 11000. Max skivdiameter mm: Ø 125

Ord. pris 32,- **25,-**

Bormaskin/Skruvdragare Serva 12-60 B

Ord. pris 78,- **59,-**

Figuersåg Serva FS 710B

Sticksåg med hög sågkapacitet och pendelfunktion. 710 W. Stor och lättåtkomlig strömbrytare. Kraftigt sågbord i gjuten aluminium. Ergonomiskt gummerat handtag för bättre grepp och komfort, användarvänlig. Levereras med ett sticksågblad, sidoanhåll och sugstos.

Ord. pris 79,- **53,-**

Figuersåg Serva FS 500

Smidig figursåg med greppvänligt gummerat handtag. Den ställbara pendelfunktionen gör sågen mer effektiv och snabbare upp arbetet. Steglös hastighet, geringsfunktion 0-45°. Levereras med två blad. Effekt W: 500. Varvtal obelastad rpm: 500-3000. Max sågdjup trä mm: 65 Max

Ord. pris 49,- **25,-**

Överhandsfräs Serva ÖHF 1010

Fräs dina egna lister med denna smidiga överhandsfräs. Möjligheterna är obegränsade för hobbysnickare. Anpassad till Ø 8 mm frässtål. Levereras med anhåll. Steglöst reglerbar hastighet.

Ord. pris 88,- **49,-**

BYGGVARUHUSET

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17, TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.ax

Självständighetsdagen torsdag 6.12 har vi öppet kl 11.00-15.00

Jobbar för kvarnen. I sann talkoanda arbetades det i somras för att Seglinges sjömärke och minnesmärke, väderkvarnen Månsas, skulle få nytt liv. Det nya livet kom från Hammarland. Till stora delar består nya Månsas av Olof M Janssons gamla kvarn. Från vänster Jan Henriksson, Alf Berglund, och Joel Fredriksen.

Seglingekvarn byggdes upp i sann talkoanda

Nu står Seglingekvarnen Månsas på plats igen. Det är en nygamal kvarn. Stora delar utgörs av en gammal kvarn från Hammarland Strömme.

– Huvudsaken är att kvarnen i dag har en själ, säger väderkvarnsskännaren Alf Berglund, som stått för arbetet tillsammans med många frivilliga.

Den 30 mars i år brann kvarnen på Seglinge, Månsas, ner till grunden. Några personer hade varit oförsiktiga med elden. Sorgen över olyckan var stor.

Men det visade sig att försäkringspengar skulle täcka en

återuppbyggnad. Det var då Seglingeborna ringde upp Alf Berglund i Östergeta.

Sedan har allt gått fort och smidigt.

– Jag hade renoverade delar till en kvarn som passade, berättar han.

Kvarnen var från Olof M Janssons gård Ollas i Hammarland Strömme. 1993 inköpte skännaren kvarnen för 1.000 mark.

– Den var slut då. Taket var borta, bland annat.

Kvarnen Ollas fördes till Öst-

ergeta och har renoverats på gårdsplanen där.

Någon datering har inte hittats på delarna, men enligt Alf Berglund borde de vara över 200, kanske så mycket som 250 år gamla.

– Den kvarnen har använts på riktigt. Månsas som brann upp var från 1980-talet. Den var bara en prydnadskvarn.

Ny men äldre

På Seglinge har det en gång funnits många kvarnar. Delar av dem har nu hittats i lador och skjul.

– Kugghjul och trällhjul är från andra kvarnar på Seg-

linge, likaså stenarna och vingarna.

Den nya kvarnen kan alltså konstigt nog kallas för mycket äldre än den som försvann i lågorna i våras.

Under arbetets gång avled den tidigare ägaren Olof M Jansson.

– Han skulle nog glatt sig om han fått veta att hans gamla kvarn står på Seglinge nu. Han intresserade sig för kvarnar och deltog i arbetet med att resa en ny kvarn vid Hammarlands kyrka en gång.

har varit arbetsledare för kvarnbygget på Seglinge.

– Att få ihop kvarnen var ingen konst, fortsätter Alf Berglund, det var bara arbete, vanligt arbete. Det var roligt att de ville ha min hjälp. Det är trevliga människor där ute. De kände sitt ansvar.

Nu har kvarnskännaren ett nytt projekt på gång. Han ska sätta upp nya vingar på Pellas väderkvarn i Lemland Granboda.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

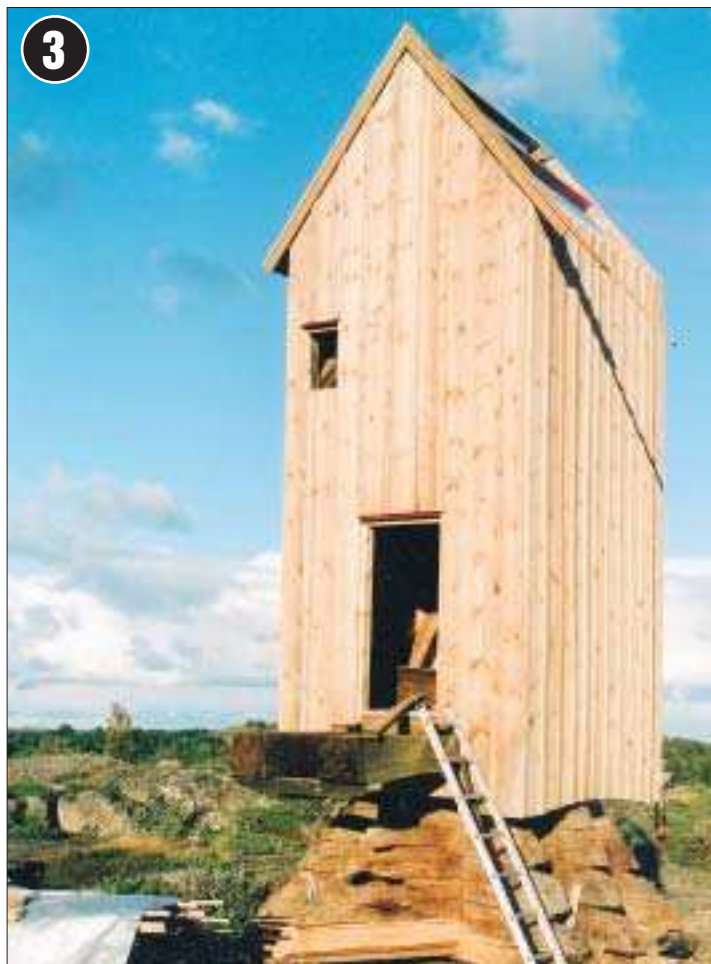
Foto där ej annat anges,
ALF BERGLUND

En kvarn kommer lastad. Här kommer kvarnen från Ollas i Hammarland Strömme som gått via Alf Berglunds gårdsplan i Östergeta till slutdestinationen Seglinge. Grävmaskinen kördes av Dan Schåman.

Bra början. Jan Henriksson tar en paus i jobbet och kollar läget inför en etapp av kvarnbygget.

Stommen färdig. De ursprungliga delarna i denna nya kvarn är mycket äldre än de som brann upp i våras. De kan ha så mycket som 250 år på nacken.

Som ny igen. Nu står Månsas uppe på Seglingen igen. Som ny, fast samtidigt äldre än förut. Delar av kvarnen är riktigt gamla och har tjänstgjort på riktigt en gång i tiden. Vingarna monterades för några veckor sedan bara. De är från hemöen. De fanns i en lada i det tidigare så väderkvarnstäta Seglinge. Foto: ROLAND DANIELSSON

Stadsfullmäktige godkände budgeten

Mera pengar för barn och missbrukarvård

Missbrukarvården, barnomsorgen och Sleipners ridkola får mera pengar än stadsstyrelsen anslag i sitt förslag för budget för Mariehamn år 2008.

Stadsfullmäktige röstade om tiotals ändringsförslag i går kväll men endast ett fåtal fick majoritetens understöd.

Sammanlagt sju ändringsförslag som påverkar slutsumman i stadsbudgeten godkändes av Mariehamns stadsfullmäktige i går kväll.

Den största summan som klubbades var en höjning med 50.000 euro av anslaget för kostnader för institutionsvård inom missbrukarvården.

Förslaget hade **Christian Beijar** (s) som första undertecknare och stöddes av 17 av de närvarande 27 fullmäktigeledamöterna.

Beijars förslag om att höja anslaget för kostnader för institutionsvård inom barnskyddet fick också en majoritet, med 18 röster höjdes det anslaget med 40.000 euro.

För fibernät

Ytterligare ett tredje förslag inlämnat av Beijar understöddes och det går ut på att det skall läggas rör för fibernät vid alla grävningar där el-verket är inblandat. Förslaget krävde ingen omröstning och inte heller någon ändring i budgetens slutsumma.

Pia Aarnio (lib) fick igenom ett anslag på 20.000 euro för att förverkliga terrängridvägar i an-

Får terrängridvägar. En bild från i fjol av Sleipners föl May, tillsammans med Åsa Nordström, mamma Heidi och Mia Andersson, får illustrera det anslag för terrängridvägar som stadsfullmäktige godkände i går.

slutning till Sleipners ridkola. 19 ledamöter var för det förslaget medan 8 valde att rösta nej.

Förordar vitriner

Stadsstyrelsen ville i budgetförslaget minska modellstadens öppethållningstider under somarmånaderna. Det motsatte sig **Robert Liewendahl** (fs) och drev, med klar majoritet 19-8, igenom att förslaget ströks. Stadsstyrelsen ville inte heller förorda att vitriner skall anskaffas till modellstaden men också detta ströks på initiativ av Liewendahl.

Dessa förslag innebar dock inte ändringar i slutsumman eftersom inga pengar för ändamålet hade föreslagits.

Förlänga gågatan

Roger Jansson (fs) fick igenom att Mariebads badhusavgifter inte skall justeras för att ge en optimal användning av badhu-

set. Det hade stadsstyrelsen föreslagit men en majoritet på 17 i fullmäktige gick på Janssons linje och strök meningen.

Ovriga förslag handlade om riktlinjer för stadens utveckling.

Tre förslag, med **Britt Lundberg** (c) som första undertecknare, gick igenom. Fullmäktiges godkände utan omröstning att förutsättningarna för att förlänga gågatan utreds samtidigt som man ökar tillgängligheten till den för alla.

Ekologiska livsmedel

Lundbergs förslag om att stan i första hand skall köpa livsmedel som är ekologiskt lokalproducerade, i andra hand lokalproducerade, i tredje hand ekologiskt importerade och i fjärde hand importerade fick efter omröstningen 17-8 majoriteten bakom sig.

18 ledamöter understödde även Britt Lundbergs förslag

om att investeringsplan för de kommande 10 åren presenteras i samband med budgeten för 2009.

Bo hemma

Roger Jansson fick igenom en formulering om att tidigare-lägga om- och tillbyggnaden av Trobergshemmet så att byggstarten planeras till hösten 2008 och även att staden utvecklar möjligheterna för äldre att bo hemma och få vård och omsorg i hemmen och också möjligheterna till privat servicehusbende. Båda dessa förslag gick igenom utan omröstning.

Dessutom fick Roger Jansson understöd för att man, tills Trobergshemmet är klart, skall garantera behovet av vårdplatser genom tillfälliga lösningar.

Flexibelt system

Inte heller de tre liberala ändringsförslagen som godkändes krävde några omröstningar.

Anna Jansson (lib) föreslog att man under nästa år skall försöka få fram ett mer flexibelt system för barnomsorgen och Rauli Lehtinen (lib) att man dels skall bli bättre på att hantera initiativ från funktionshindrade och att alla som är intresserade av att köpa tomter vid Spovvägen och Svärtesvägen i Västernäs skall få information om möjlighet till ekoboende.

Fullmäktige möttes i går utslutande för att rösta om ändringsförslagen i budgeten. Någon diskussion förekom inte.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Rattfull togs i stan

■ En man är misstänkt för grovt rattfylleri efter att han vid 21-tiden i går kväll blåste 1,52 promille. Mannen observerades då han backade på en reklamskylt utanför Sparhallen och polisen, som larmades, kunde något senare gripa honom på Nya Godbyvägen på väg in mot stan. (tt-s)

■ I måndags inträffade en krock mellan en personbil och ett rådjur i Jomala Kungsö. Inga personer kom till skada. (la)

Messa Nyan!
0457-323 4444

**SER DU
BARNVAGNEN?**

Enligt lag
ANVÄND REFLEX!

Ålands
landskapsregering

Ålandsbankens BUSIGA LÖRDAG

för dig som är 0-13 år
i Godby simhall, lördagar kl. 14-16.

**Vattenlekar, vattenbasket, tävlingar
och en massa annat skoj!**

Badvårdar och lekledare på plats.
Ingen förhandsanmälan – bara att dyka upp!
Pris: 3,50 €/barn.
Medlemmar i Ålandsbankens barnklubb: 2,50 €

ÅLANDSBANKEN Ålands Idrottscenter

De går på slottsbalen

Vad är väl en bal på slottet...? suckar Askungen långtansfullt i våra teveapparater varje julaften.

Tja, det vet snart de elegant svidade ålänningar som i morgon på Finlands självständighetsdag får svepa in över tröskeln till slottet i Helsingfors.

Några som får vara med på, inte sagokungens, men väl Finlands presidents självständighetsbal på slottet i år är så klart klassikerna, de som alltid blir inbjudna – talmannen, lantrådet, landshövdingen och Ålands representant i riksdagen.

I år representeras dessa av nyblivna talmannen **Roger Nordlund**, lika nyutsedda lantrådet **Viveka Eriksson**, landshövding **Peter Lindbäck** och riksdagsman **Elisabeth Nauclér** med respektive. Också före detta riksdagsman och numera vice talman **Gunnar Jansson** och förra talmannen **Barbro Sundback** är inbjudna.

Nionde bal

Dessutom kommer de som följer balen på TV att kunna se **Susanne Eriksson** och **Kjell Nilsson**, Gun Carlson, May Flodin och, viskade en rätt trovärdig fågel, också **Göran** och **Ann-Louise Djupsund**. Utrymme för överraskningar finns också eftersom ingen har en fullstän-

dig koll på till vilka alla adresser inbjudningsbrevet har sänts.

– Förutom de självskrivna gästerna som bjuds in varje år, brukar personer som någon gång under året gjort nåt anmärkningsvärt inom litteratur, idrott, kultur eller nåt annat intressant område bli inbjudna. Helt enkelt ålänningar som gjort nåt synligt nationellt. Också någon som under presidentens besök haft en särskilt ansvarsfull uppgift, säger landshövding **Peter Lindbäck**, som i år går på sin nionde bal.

Serveras åländskt

Själv är Lindbäck inte involverad i inbjudningsprocessen.

– Nej, jag blir varken rådfrågad eller informerad. Det sköts till samtliga delar centralt.

– Men sådana som blivit världsmästare inom någon idrottsgren är till exempel självskrivna bäläster.

– Ser man på hur det sett ut hittills inbjuds också cheferna för statliga, regionala och liknande organisationer in enligt nån sorts roterande system.

Ett annat inslag på slottsbalen i år är att gästerna serveras öl från det åländska bryggeriet Stallhagen.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Fotnot. På FST5 direktsänds balen på torsdag kl 18.50-22.00.

Trångt på dansgolvet. I morgon är det dags igen för Finlands förnämsta bal, självständighetsmottagningen på presidentens slott. Som vanligt representeras Åland av flera personer. Arkivfoto: NINA FELLMAN

**Nauticals traditionella
Julbord**
serveras 7-21 december för 42€

Vardagar kl 11-14

Kvällsbord 7, 8, 11, 12, 13, 18, 20 & 21.12

Familjejulbord på söndagarna
9.12 två dukningar, kl 13 och 17
16.12 en dukning, kl 18

Ring och boka bord 19 931

Välkomna!

**Restaurang
NAUTICAL**
Hamngatan 2, Mariehamn
Öppet: vardagar 11.00-01.00, lördagar 17.00-01.00
restaurang@nautical.inet.fi

När Du vill äta riktigt gott...

Ölaktien dubbelt dyrare på ett år

Vd. Stefan Blomqvist vid Ålands bryggeri hoppas nå en försäljning på 500.000 liter om några år. Foto: JONAS EDSVIK

Emissionen skall ge resurser utanför Åland

När Ålands bryggeri beslöt om emissionen i januari i år var priset 55 euro. I den nya emissionen är det 100 euro. Nästan dubbelt upp på så kort tid!

– Det är vår bedömning av framtidsutsikterna, säger vd Stefan Blomqvist.

Ålands bryggeri har som bäst sin andra emission på ett år. Den första, i januari, var riktad till aktieägarna. Då tecknades 1.830 aktier för 55 euro per styck. Bolaget fick in drygt 100.000 euro på det.

Nu vänder man sig till allmänheten och priset är satt till 100 euro.

Vad har hänt som har fört upp värdet så kraftigt?

– Verksamheten har pågått i ett år till, vi vet mer nu än för ett år sedan om framtidsutsikterna. Det här är vad vi bedömer värdet till, säger Stefan Blomqvist.

En omständighet är att försäljningen ökade med 42 procent under januari – augusti i år jämfört med samma tid i fjol. Blomqvist tycker att det går betydligt bättre nu och 2007 går enligt planerna.

– Det går inte ihop i år ännu, men om 3-4 år hoppas vi sälja 500.000 liter och då kan vinsten ligga på 100.000 euro. För i år stannar vi strax under 200.000 liter.

För att gå jämnt upp borde försäljningen ligga på ungefär 280.000 liter.

Vill satsa utanför

Det man nu vill satsa på är att få det att lyfta utanför Åland. – Responsen är ofta riktigt bra. Det är relativt lätt att sälja in vårt öl till pubar och restauranger. Den tuffa biten är

att få konsumenterna att välja våra produkter, att få dem att lämna hyllan. Om den nu pågående emissionen blir lyckad så skall man satsa på marknadsföring i Sverige och Finland.

Stefan Blomqvist påminner om att det första Stallhagenölet kom till försäljning i juni 2004. Man har hållit på bara i litet över tre år än så länge. Han är beredd att ge bolaget litet tid ännu innan han kräver ut vinst.

Hälften aktiekapital

Av de pengar som nu kommer in går hälften till aktiekapital och hälften placeras i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Emissionen pågår månaden ut. Bolaget bjuder ut 5.000 aktier, men styrelsen kan ta beslut om att avsluta vid 3.000 tecknade aktier förutsatt att ingen som tecknat blir utan.

I prospektet sägs att om emissionen tecknas bara till en del så kan det bli aktuellt att låna den återstående summan.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

100 aktieägare. Så här ser förteckningen över aktieägarna i Ålands bryggeri ut i dag. Störst är landskapets riskkapitalbolag Ålands utvecklings ab med 1.800 aktier, VVS Eriksson & Co med 1.140 aktier och Hans Holmströms bolag Refuture Ventures ab med 1.011 aktier.

Grafik: MONICA FOGELSTRÖM

Aktiefördelning per 25.9.2007

Namn	Antal	Namn	Antal
Tage Eriksson	300	Emma Asumaa	1
Niklas Eriksson	132	Johanna Berglund	1
Christer Mattsson	110	Mikko Asumaa	1
Tony Asumaa	110	Berith Asumaa	1
Björnviken Holding Ab	806	Jani Asumaa	1
Tore Eriksson	200	Anders Å. Karlsson	20
Fisutta Oy	200	Conny Friman	20
Ålands Nättjänster Ab	0	Interiör Design & Co	14
Kaj Hemming	60	Droppen Ab	24
Anders Mattsson	20	Stig Berglund	5
Britt-Marie Eriksson	160	Kerstin Berglund	5
Dovesta Oy	30	Sigmar Sjögren	14
Börje Mattsson	10	Marcus Wåge	10
Ålands Utvecklings Ab	1800	Chips Finans Ab	250
Ab VVS Eriksson & Co	1140	Jan Mattsson	24
Fastighets Ab Stallhagen	30	Björn Tennström	40
Kent Janér	240	Gerd-Marie Sundblom	15
Sven Westergård	10	Ove Sundblom	15
Lähettpalvelu Turun Redline Oy	140	Thorvald Eriksson	15
Kuljetusliike Suvinen Oy	100	Mediarespons Ab	631
Eriksson Bygg Ab	50	Henrik Beckman	1
Access Invest Ab	100	Björn Peter Åkerlund	60
Transmar Ab	252	Tomas Fellman	8
Rundbergs Bil & Service	211	Internet Technology Advisors	48
Mikael Still	50	Kimmo Oksanen	5
Viveca Still	50	Ab Oskars Agenturer	50
Klintens Schakt Ab	100	Daniel Eriksson	10
Aki Railanmaa	60	Krister Lindén	1
Kai Railanmaa	30	Niklas Sommarström	1
Anitta Railanmaa	20	Conny Latvala	1
Eero Railanmaa	30	Jeanette Blomqvist	1
Torbjörn Häggvik	75	Thomas Johansson	1
Ulf Häggvik	55	Andreas Rosenberg	1
Fredrik Pettersson	12	Lasse Gottberg	5
Bertil Lindqvist	180	Mikael Olofsson	6
Benny Bergman	55	Johan Rosenberg	1
Erika Bergman	6	Johan Marcus	3
Victoria Bergman	6	Hubertus Heydt	1
Christian Bergman	6	Thomas Svenlin	12
Alandiabygg & Konstruktion Ab	30	Aktiebolaget Alfsol	100
Yngve Berg	120	Ålands Ömsesidiga förs.bolag	624
Stefan Lindroos	74	Cityläkarna Ab	50
Amered Ab	72	Marco Hacker	50
Mattias Nyberg	50	Birger Eriksson	300
VVS-Konsultbyrå Bo Berndtson Ab	250	Hellöbulten Ab	50
Valter Ulenius	15	Stefan Blomqvist	30
Anders Mansén	70	Axel Eriksson & Co Ab	60
Stefan Olofsson	10	Tzensec Sweden AB	146
Refuture Ventures Ab	1011	CR Holding Ab	613
Andreas Nyberg	10	Niklas Lönnfors	10

Totalt: 12.014

Ej kommunal mark för park

■**SALTVIK.** Kommunen äger inte någon mark som är lämplig för en familjeupplevelsepark. Det konstaterade kommunstyrelsen på sitt senaste möte, efter att man fått en förfrågan från bolaget Krutbyn, som är under bildande.

Man passar dock på att upplysa företaget om att landskapet äger mark i Saltvik som kunde vara lämplig för ändamålet.

Krutbyn efterlyser ett område som bör vara minst 10 hektar och maximalt 100 hektar, med en kuperad och omväxlande natur varav en del bör ligga vid havet. Vidare söker de efter ett ställe med goda trafikförbindelser och befintlig kommunalteknik.

Parken beskrivs i protokollet: ”Musik, teater och dans samt även boende och attraktioner och olika aktiviteter skulle ingå i verksamheten. Det kommer att finnas plats för barn, vuxna och även äldre i byn, som har både restaurang, butik, post och bank. Konzeptet bygger på återanvändning av gammalt material, ekologiskt tänkande i alla processer och en långt driven avfallssortering.” (ab)

Pejlar intresset för näringslivsgrupp

■**SALTVIK.** Kommundirektör Kerstin Alm ska kontakta saltvikare inom företags- och näringslivet för att efterhöra intresset av att bilda en näringslivsgrupp i Saltvik. Det beslöt kommunstyrelsen på sitt senaste möte när man gick igenom vad den speciella projektgruppen för näringslivsutveckling kommit fram till.

Kommunstyrelsen beslöt även att ge tekniska nämnden i uppdrag att bereda en revidering av byggnadsplanen för industriområdet i Haraldsby och så snabbt som möjligt färdigställa delar av kommunaltekniken på området.

Man ska även sätta upp en stor skylt vid vägen om industritomter till salu, men först måste delar av kommunaltekniken och vägar färdigställas. Möjligheten att ta tillvara överblivet material i samband med byggande av gång- och cykelbanan i Kvarnbo bör också undersökas. (ab)

Tuffa vatten för färjetrafik

■32 meter i sekunden, det vill säga orkanstyrka, mötte Smyril Lines passagerarfärja Norröna på väg från Bergen i Norge till Torshavn på Färöarna den tionde november.

Mitt i stormfärden fick färjan en black out som lämnade fartyget drivande i de höga vågorna, berättar Scandinavian Shipping Gazette i sitt novembernummer.

Sjögången gjorde att fartyget rullade upp till 35 graders lutning åt båda håll, en trailer på bildäck rullade runt och kraschade 12 personbilar. Totalt skadades 210 bilar ombord, men såväl de 244 passagerarna som de 81 besättningsmännen klarade sig utan skador.

Under rullningarna lossade en av stabilisatorerna och rev upp skrovet på flera meters längd, men utrymmet bakom stabilisatorerna är vattentätt, så fartyget hölls flytande.

Norröna seglade till Lerwick på Shetlandsöarna för att reparera skadan.

Den här färden kan vara något att tänka på när man tycker att det blåser på Ålands hav och färjan rullar. (uw)

Passen slopas på Tallinks fartyg

Om ett par veckor behövs inte längre pass för den som reser mellan Åland och Estland. Då ansluts en rad nya länder till Schengen.

Den 21 december ansluter sig Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern till Schengenavtalet. Anslutningen sker i två steg så att gränskontrollerna först upphör för land- och sjötrafiken

och i mars nästa år för flygtrafiken.

Vice områdeschefen på sjöbevakningen **Gunnar Silander** konstaterar att det enda av de nya länderna som Åland har direkt trafik till är Estland. För dem som har åkt mellan Åland och Estland med någon av Tallinks fartyg har det funnits passkontroll i hamnen. Den försvinner nu. Men alla måste fortsättningsvis ha någon form av id-handling på sig.

– Efter det finns det ingen

passkontroll för den reguljära trafiken till och från Åland. Men vi granskar fortfarande nöjesbåtar och sporadisk flygtrafik som går utanför Schengen, säger Silander.

Utryckningsberedskap

Påverkar den indragna passkontrollen personalstyrkan?

– Vi behöver inte lika mycket personal som tidigare på nätterna – Tallinks fartyg har kommit till Mariehamn på natten

– men vi behöver fortsättningsvis en utryckningsberedskap för olyckor. I den mån det frigörs personal nu så används den för patrullering, säger Silander.

Den totala personalstyrkan på sjöbevakningen är runt 60 personer. Silander säger att det kan variera något från månad till månad.

– I tiden hade vi 90 personer på Åland, men sedan dess har stationerna på Kumlinge och i Saltvik dragits in.

HARRIET TUOMINEN

Passfrihet. Om drygt två veckor behövs inte längre pass för den som reser på Tallink mellan Åland och Estland. Då går Estland med i Schengenavtalet och resandet blir fritt. Men man måste fortfarande vid behov kunna styrka sin identitet.

Foto: JONAS EDSVIK

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

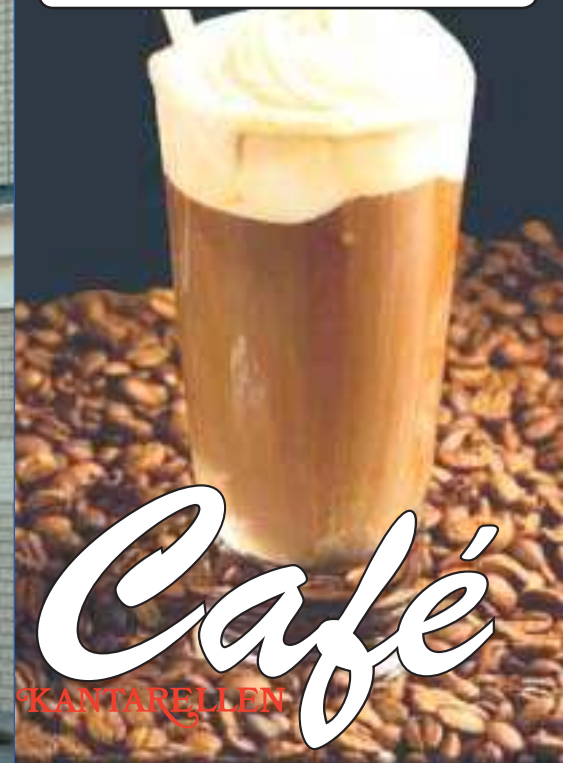
**Öppethållningstider
självständighetsdagen
torsdag 6.12**

Kantarellen kl 10-18
Hallen kl 11-16
Övriga dagar normalt

CAFÉ
LATTE
OCH
BAKELSE

4⁵⁰

Supererbjudandena gäller onsdag 5 december – söndag 9 december

Supererbjudande!
ENTRECÔTE
Inhemsk

14⁵⁰
KG

POLAROST
5% & 15%
600-700 g Valio

5⁹⁹
st

Supererbjudande!
APELSINER NAVEL
Spanien

0⁹⁰
KG

KLADDKAKA,
NÖTKOLA &
BROWNIE
115 g Frödinge
EP 16,08/kg

1⁸⁵
st

PLUSSA-förmån

KARLSBADER
Ålandskringlan

0⁵⁸
st

JULPRESSYLTA
Dahlmans

7⁵⁰
kg

Supererbjudande!
GLÖGG
0,5 liter Marli

2¹⁵
ST EP 4,30/liter

SMÖR
500 g ÅCA
EP 5,20/kg

2⁶⁰
pkt

Supererbjudande!
PÄRON CONFERENCE
Rico, Holland

1³⁹
KG

CHOKLAD-
KONFEKT
225-300 g Present,
Chokladtinto & Makalös,
Fazer
Utan Plussa-kort
9,57-14,97/3 ask

8⁰⁰
3 ask

HELKÖTTSS-
PÅLÄGG
150 g Wursti
Utan Plussa-kort
2,49-2,95/pkt

2¹⁹
pkt

KYCKLINGFILÉ
STRIMLAD
450 g marinerad, Pirkka
Utan Plussa-kort
3,99/ask

2⁹⁹
ask

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

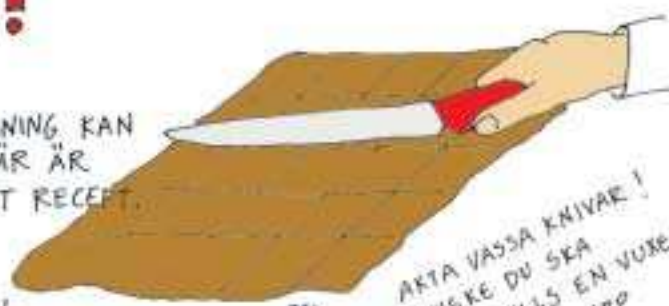
BARNSIDAN

julgodis!

VILL DU HA LITE JULSTÄMMING KAN DU GÖRA JULGODIS. DET HÄR ÄR ETT GOTT OCH GÅNSKA ENKELT RECEPT.

DAJM

4 MSK SIRAP MATSKEDAR!
4 MSK SMÖR
4 MSK MJÖL + 125 GR. CHOKLAD TILL PENSLING!
8 MSK SOCKER
4 TSK KAKAO TESKEPAR!

AKTA VASSA KNIVAR!
KANSKE DU SKA VÄNTA TILLS EN VUXEN KAN SKÄRA UPP DAJMEN!
DU KAN JU ALLTID BRITTA EN BIT OCH SMAKA!

BLANDA ALLT I EN KASTRULL, SOM GÄRNA FÅR HA GÅNSKA TJOCK BOTTEN, DÅ BRÄNNES DET INTE SÅ LÄTT.
LÅT KOKA UPP (=SÅ DET BLIR DUBBLOR I SMETEN), OCH KOKA I C. 4 MINUTER.
RÖR OM MED T.EX. EN TRÄGAFFEL HELA TIDEN, SÅ ATT DET INTE BRÄNNES I BOTTEN!
HÄLL UT SMETEN PÅ ETT BAKPLÅTSPAPPER, OCH SMETA UT TILL EN FYRKANT, L. 20x20 CM.
LÅT STELNA.

SMÄLT CHOKLADEN (GÅR SMIDIGT I MIKRON).
BRED CHOKLADEN ÖVER DAJMSMETEN.
NÄR CHOKLADEN HAR STELNAT - SKÄR DAJMEN I LÄMPLIGA BITAR.

JOAKIM HAR KLÄTT UT SIG.
HUR MÅNGA OLIKA PERSONER/
FIGURER HAR HAN LYCKATS
JÄMLA I SIN KLÄDSEL? VILKA?

SVAR: TIO OLIKA

VEM SKA FÅ VAD I JULKLAPP?
KAN DU TÄNKA DIG OLIKA
KOMBINATIONER?

VILKET PEPPARKAKSHUS HAR OSSIAN BAKAT?
DET HAR DÖRKEN PÅ GAVELN, ETT FÖNSTER
PÅ SIDAN OCH SKORSTEN.

Svängigt. Dansstegen sitter för Ina Mattson och William Sjöberg från Ytternäs skola. Lite trångt, men ändå roligt var det att dansa i Finlandiahuset.

Åländska fyror festade på Finlandia

– Jättekul!
– Pirrigt!
– Jättespännande!
De åländska skolelverna stormtrivdes på självständighetsbalen i Helsingfors.

Helsingfors borgmästare har gjort det till tradition att bjuda in stadens fjärdeklassister till självständighetsbal.

I år hedersgästades balen av 37 åländska elever.

Vad är väl en bal på slottet? Det kan ju vara fruktansvärt tråkigt... och döttrist... och alldeles, alldeles...

– Jättekul!
– Pirrigt!
– Jättespännande!

Nej det är hur roligt som helst att gå på självständighetsbal på Finlandiahuset i Helsingfors. Det är Ytterbys fjärdeklassister överens om.

De står otåligt och väntar i Finlandiahusets entréhall på att få skaka hand med stadens överborgmästare **Jussi Pajunen**. Men det tar sin tid. Borgmästaren har bjudit in över 2.500 fyror till festen.

– Jag hade inte trott att det skulle vara så här stort, säger **Rebecca Shafranov**.

Helsingforsyrornas självständighetsbal ordnas för elfte gången. Men det är första gången som åländska elever är inbjudna. Sammanlagt är 37 elever med lärare och föräldrar från Brändö, Sottunga, Rangsby och Ytternäs är med på resan.

Övat länge

Eleverna har förberett sig minutiöst för festen. Det har övats dans, bordsskick och handskakning. Och så har det förstås fixats med festdresser. **Tarja Halonens** gäster kan slänga sig i väggen.

– Min mamma har köpt tyg och sytt, säger **Ina Mattsson**.

I tur och ordning hälsar eleverna på borgmästaren.

– Jag ska nog aldrig tvätta min hand mera, säger **Joar Stefansson**.

Hans höjdpunkt den här festen är ändå inte handskakningen med borgmästaren. Inför alla gäster framför han tillsammans med **Jakob Fagerholm** den åländska delegationens hälsning.

Mat åt alla. På menyn står bland annat köttbullar och piroger. För att ingen ska behöva gå hungrig bjuds ålänningarna dessutom på lunch efter festen.

Det är ett mäktigt arrangemang och smått fantastiskt hur smidigt allting löper. Programmet är späckat. Det är mycket som ska hinnas med under de två timmarna. Föräldrar och lärare vallar eleverna genom Finlandiahuset. Trots viss kalabalik lyckas man hålla reda på alla festdeltagare.

Efter självständighetsbuffé, nationalsång och musik av Idolstváan **Anna Abreu** blir det dans. Veckor av träning ska nu omsättas i praktik. Men i trängseln är det svårt att riktigt kunna ta ut svängarna.

– Det var annorlunda än när vi övade i skolan, säger en lite besviken **Rebecca Shafranov**.

Men från sidan ser fyrornas jencka och fågeldans ändå betydligt roligare ut än den stela valsen på den riktiga självständighetsbalen.

TEXT & FOTO: JENS FINNÄS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 453

Skönsång. Det är örönbedövande när alla de närmare 3.000 festdeltagarna klämmer i med Vårt land, både på finska och svenska. Aino Kiviniemi har inga problem med texten efter att ha övat i skolan.

Skål! Det smakar bra med en skål i den allt mer påtryckande värmen. **Rebecca Shafranov** och **Aino Kiviniemi** går båda i Ytternäs.

Riksnytt

Åke Lindman fick Nordstjärneorden

Riddare. Åke Lindman, skapare av filmversionen av Stormskärs Maja, har utnämnts till riddare av Kungliga Nordstjärneorden, första klass.
Foto: JONAS EDSVIK

HELSINGFORS. Kungen av Sverige har utnämnt docent **Stefan Forss**, direktör **Jyrki Hägglund** och professor **Åke Lindman** till riddare av Kungliga Nordstjärneorden, första klass.

De har alla tre varit verksamma i filmprojektet från Svir till Näset. Inom ramen för projektet producerades filmerna Framom främsta linjen, som hade premiär år 2004, och Tali-Ihantala 1944, som har premiär på Finlands självständighetsdag i år.

Projektet har bidragit till att kunskaperna om de finska insatserna i fortsättningskriget ökat i Sverige och att de svenska frivilligas insatser i Finland blivit kända, uppger Sveriges ambassad.

På premiären

Carl XVI Gustaf har länge varit intresserad av filmprojektet.

Konungen och drottningen var närvarande när Framom främsta linjen hade svensk premiär i Stockholm. (FNB)

Finländska elever i världstoppen

HELSINGFORS. De finländska eleverna hör till de bästa i världen när det gäller naturvetenskaper, matematik och läskunnighet, visar OECD:s färskta Pisa-undersökning. I jämförelse mellan 57 länder placerade sig Finland på första plats med det största poängtalet någonsin, 563.

– Vad kunde ha varit en bättre födelsedagspresent för Finland som snart fyller 90 år, jublade undervisningsminister **Sari Sarkomaa** (saml).

Pisaundersökningen kartlägger 15-åringarnas kunskaper i naturvetenskaper, läskunskap och matematik. I naturvetenskaper kom Finland på första plats, i läskunskap och matematik på andra plats.

Nästan alla når målen

I Pisaundersökningarna åren 2000 och 2003 var Finland etta i läskunskap. Nu kilade Sydkorea förbi. I matematik har kunskaperna i Finland förbättrats: år 2000 var Finland på fjärde plats, år 2003 och i den nya undersökningen kom Finland tvåa. I naturvetenskaper delade Finland senast första platsen med Japan, men nu är förstaplatsen odelad.

Enligt Pisaundersökningen når 95 procent av de finländska eleverna den nivå som OECD ställt som mål. Det är en större andel än någon annanstans - ändå stannar fem procent av eleverna under nivån också i Finland.

– De största begåvningarna saknas i Finlands skolor, säger Sarkomaa.

Hon tänker ändå inte återinföra nivåkurser i skolorna för att lyfta fram begåvningarna utan hoppas på större flexibilitet i skolorna.

Stora skillnader

En annan fallgrop Sarkomaa lyfter fram är skillnaden mellan könen. Flickorna klarar sig bättre i läskunskapsprovet medan pojkarna klarar sig bättre i matematik. Till exempel i läskunskapsprovet är skillnaden mellan könen den största bland OECD-länderna.

– Skillnaden är så stor att den har betydelse. Det är inte lätt att fixa problemet, säger Pisas projektchef **Pekka Arinen**.

En av Finlands styrkor i undersökningen är den jämna kvaliteten. Till exempel var skillnaderna mellan skolorna minst i Finland.

– Det spelar ingen roll i vilken skola eleven går eller var i Finland eleven bor.

Den jämna kvaliteten har enligt Arinen skapats kostnadseffektivt. Finland håller sig till genomsnittet i OECD beträffande både antalet lärotimmar och elevkostnader.

Undervisningsforskaren vill dessutom lyfta fram ett litet överraskande faktum.

– I Finland får barnen vara barn. I Storbritannien börjar barnen gå i skolan redan i fyraårsåldern, här gör de det först då de fyller sju. (FNB)

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Att det blir AIK framöver är för att jag vill ha en utmaning, träna bra och spela tuffa matcher.

ANNICA SJÖLUND PÅ AIK:S HEMSIDA

Ung kvintett utmanar i pingisligan

Bildar lag. En ung utmanare i pingisligan blir IFK Mariehamns yngsta lag. Från vänster Arash Mahmoudi, Emanuel Eriksson, John Bugeja, Viktor Eriksson och Markus Rönnerberg.

BORDTENNIS. Den åländska pingisligan drar igång nästa vecka. Ett av lagen består av unga killar som är inställda på flera segrar.

– Det vore kul att slå Saltvik, säger Arash Mahmoudi om de regerande mästarna.

Säsongens pingisliga avgörs i tre deltävlingar där samtliga lag finns samlade i samma lokal, till skillnad mot tidigare år då flera enskilda matcher ägde rum. Den första omgången spelas på tisdag nästa vecka i Idrottsgården och totalt sju lag deltar. Både Saltvik BTK och IFK Mariehamn ställer upp med två lag vardera medan Vårdö IK, Geta och Pettböle Boys ställer varsitt lag på benen.

Ett av Mariehamnslagen be-

står av Viktor Eriksson, John Bugeja, Emanuel Eriksson, Arash Mahmoudi och Markus Rönnerberg. De är i 14-15-års-åldern och tränar ihop varje vecka.

– Det var Harry (Lindqvist, tränare) som föreslog att vi skulle bilda ett lag, berättar Viktor Eriksson.

Vill slå Saltvik

Och ambitionen är att slå ”gubbarna” i de andra lagen.

– Vi ska i alla fall försöka, säger Arash Mahmoudi.

Han är med i pingisligan för första gången och vågar inte uttala sig om motståndet. Men Eriksson är hoppfull.

– Jag tror säkert vi kan slå några. De andra lagen är sådär, men seniörerna är hyfsade, säger han.

Killarna är överens om att

regerande mästarna Saltvik blir ett tufft motstånd.

– Men det vore kul att slå dem, säger Mahmoudi.

IFK:s äldre lag då?

– De har vi chans att slå annars också, så det vore roligare att slå något annat lag, säger han.

Har utvecklats

IFK-juniörernas tränare Harry Lindqvist tror också att den unga kvintetten har motstånd att bjuda på.

– Nog kommer de att ta några matcher, jag tror det blir väldigt jämnt och att de kanske placerar sig i mitten någonstans, säger han.

Lindqvist har sett en stor utveckling hos gänget.

– De är 8–10 killar i samma ålder som tränar varje vecka och sparrar varandra. De har blivit en mycket bra grupp. Det

Jämnt motstånd. Minst en gång i veckan tränar gänget ihop och sparrar varandra bra. Närmast kameran ses Emanuel Eriksson och John Bugeja, längst bort Markus Rönnerberg och Viktor Eriksson.

ska bli kul att se vad det här laget kan göra mot de andra ållänningarna!

Han erkänner att det blir en prestigematch för IFK:s seniorer när de möter sina juniorer.

– Det är inte många som slår Viktor, säger han.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Ligacupen lottad för United

■FOTBOLL. Åland United hamnade i samma grupp som HJK, TIPS, TPS och NiceFutis i nästa års Ligacup. Hemmamatcher blir det mot HJK och TPS.

I den andra gruppen spelar FC Honka, PuiU, Ilves, FC Sport och Kuusysi.

Gruppspelsmatcherna skall vara spelade senast 16 mars. De två bästa lagen i grupperna spelar semifinaler 29-30 mars. Finalen spelas 12 april. Exakta speldatum fastställs de närmaste veckorna. (jl)

Ingen hemma-match för VÅSC

■INNEBANDY. Om du har ett gammal spelschema liggandes där hemma och tror att VÅSC:s damer har hemmamatch till helgen så har du fel. Istället spelar de två matcher på bortaplan. Mot SBS Rupu och USB. Anledningen är att ett lag dragit sig serien. (jl)

Priser utdelades under HIK-möte

■HÖSTMÖTE. Ingmar Sundqvist återvaldes enhälligt till ordförande för Hammarlands IK under måndagens höstmöte. Som nya styrelsemedlemmar valdes Marina Rosenback, Karl-Johan Stark och Tommy Österberg. Joel Nygård blev tilldelad stipendium från Henrik Karlssons minnesfond. Juniorfotbollens Kamratpokal tilldelades Leonard Grönlund och årets Ledarpris gick till Christer Nyman. Friidrottarnas Vandringspris fick Sebastian Österberg och Paulin Danielsson. Intressepriset gick till Maja Clemes. (jl)

Pengar till Zalt

■TRAV. Tre åländska hästar startade på Mantorp i måndags. Bäst gick det för Zalt med Roger Pettersson i sulkyn. På distansen 2.140 meter med autostart tog sig ekipaget i mål på tiden 1.19,8 vilket räckte till en fjärde plats och 4.500 kronor i prispengar.

Samma kväll startade både Keepit Criss med David Källgren och Nea Flashlight med Stefan Söderqvist, men förstnämnda blev placerad och sistnämnda diskvalificerad. (mt)

Sportens kom ihåg

■ **IFK-fotboll:** Årsmöte på WHA onsdag 12 december 18.00. Gäller även IF Östernaskamraterna r.f. samt IF Kasbergskamraterna r.f.

■ **IFK-hockey:** P98-99 har extra träning på lördag 13.00-14.00. Alla upp!

■ **IFK Mariehamn:** Årsmöte onsdag 12 december 19.00 i Wikiöf Holding Arena, konferensrummet.

■ **Sviby SS:** Motionshockeymatch mot IFK-vet på onsdag 21.30

■ **ÅID-simning:** Månadstävling med utmanaren på lördag i Mariebad. Insim 10.00, tävling 11.00. Alla simmare och funktionärer är hjärtligt välkomna.

■ **ÅID-cykel:** Årsmöte måndag 10 december 19.00 på hotell Savoy.

Mariehamns stad

Mariebads öppettider kommande helger:

- 6.12 Självständighetsdagen öppet kl. 12-18
- 24.12 Julafton stängt
- 25.12 Juldagen stängt
- 26.12 Annandag jul öppet kl. 12-18
- 28.12 Mysfredag öppet kl 6-8, 10-22
- 31.12 Nyårsafton öppet kl. 12-15
- 1.1 Nyårsdagen stängt
- 6.1 Trettondagen öppet kl. 12-18

Alla övriga dagar normala öppettider:
Må 12-22, ti-fre 6-8 samt 10-22, lö-sö 10-18

Tel: 531 650, www.mariebad.net

Välkomna!

Sjölund klar för AIK

FOTBOLL. Annica Sjölund provspelade för en tid sedan för Stockholmsklubben AIK. Nu har parterna kommit överens om ett tvåårskontrakt.

Annica Sjölund har i höst stått utan kontrakt efter de senaste säsongerna i Åland United. Efter provspel i både Eskilstuna United och AIK har hon nu gjort klart med sistnämnda klubb.

I måndags skrev hon under ett tvåårskontrakt med Stockholmsklubben.

– Med Annica får vi en forward med bra huvudspel och bra skott med båda fötterna, vi tror att hon kan fortsätta

att utvecklas till en riktigt bra internationell forward, skriver klubben på sin hemsida.

”Bra huvudspel”

22-åringen har den senaste tiden prenumererat på en plats i finska landslaget med 13 Ålandskamper på meritlistan. Allsvenskan blir inget nytt för åländskan som tidigare representerat Älvsjö AIK säsongen 2002.

– Jag är forward och ska göra mål, har ett bra huvudspel men mycket att utveckla. Att det blir AIK framöver är för att jag vill ha en utmaning, träna bra och spela tuffa matcher, säger Annica Sjölund till klubbens hemsida.

Byter tröja. Annica Sjölund flyttar till Stockholm och spelar i allsvenskan med AIK.
Foto: JONAS EDSVIK

Nyan har försökt nå henne för en kommentar utan resultat.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Vann lagtävling. Erica Granesäter och hennes lagkamrater vid New Orleans University vann helgens lagtävling. Nästlängst upp till höger ses åländskan. Foto: PRIVAT

Erica har hittat formen

SIMNING. Erica Granesäter har efter höstens förkylningar börjat hitta formen på riktigt.

I gårdagens Nyan fanns en notis om Erica Granesäters, som studerar i New Orleans, tider vid sin senaste tävling i Florida. Det visar sig att hon var snabbare än på länge på en av sträckorna.

– 200 (yard) fjärl gick riktigt bra, simmade på 2.25.45 vilket är två sekunder över personbasta, säger hon.

Det var en tävling i Jacksonville Florida där tre universitet tävlade mot varandra; New Orleans University, University of Northern Florida samt Cleveland State University.

– Vi vann lagtävlingen och hade många bra lopp, säger

åländskan och tillägger:

– För övrigt känns det som att jag börjar hitta formen på riktigt, fjärlen har gått riktigt bra sista veckorna.

Nu väntar två veckor ledigt innan en tävling i Mississippi. Därefter är det jullov på Åland som väntar för Erica Granesäter.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Åländskt pokeress ska ut i Europa

POKER. Snart är det dags för en ålänning att spela på European Poker Tour (EPT). En av tio återstående pokerspelare i ett pågående kvalspel har nämligen chansen att representera Paf i tre European Poker Tour-tävlingar våren 2008.

– Vi har flera skickliga åländska pokerspelare som under de senaste åren visat sin klass på hemmaplan och på nätet. För att gallra fram en Paf-representant i EPT har vi valt att ha ett kval bland de mest aktiva och meriterande åländska pokerspelarna. Vinnaren får representera Paf i Europa, säger Pafs **Jan-Erik Karlsson**, pokeransvarig för Pafs liveturneringar.

Vinnaren får åka till EPT-tävlingen i Dortmund i januari, Köpenhamn i februari och slutligen till Warszawa i mars. Vid varje deltävling deltar cirka 500 pokerspelare och vinnaren i respektive deltävling åker hem med 300.000-600.000 euro.

– När Paf-spelaren prispengarna delas vinsten 50-50 mellan spelaren och Paf. Pafs syfte är att bilda ett Paf Poker Team där bland annat vinnaren i det här kvalet ingår samt att vi har flera EPT-platser på spel i kommande

Darth Vader. Så kallas de två svarta fyrorna tillsammans som starthand i poker, Texas Hold Em. Två fyror oavsett valör går under smeknamnet segelbåtar. Foto: MAGNUS ANDERSSON

turneringar för att utöka antalet spelare i Paf Poker Team, säger Karlsson.

För närvarande återstår 10 av 14 spelare i finalbordet med 10.000 i spelmarker. I söndags avbröts spelet och någon gång innan jul räknar **Christer "Krille" Mattsson**, Pafs informatör, att slutseg-raren ska koras.

Några exakta datum är dock inte inbokade men förmodligen blir det under en helg.

Finalbordet ser ut som följande

1) **Fredrik Karlsson** 15.350 i marker, 2) **Ted Jansson** 13.025 i marker, 3) **Tony Holmström** 10.400 i marker, 4) **Marcus Grunér** 9.975 i marker 5) **Peter Nordblom** 9.550 i marker, 6) **Andreas Sarling** 9.525 i marker, 7) **Daniel Johansson** 9.075 i marker, 8) **Ove Berne** 8.625 i marker, 9) **Conny Eriksson** 8.475 i marker, 10) **Tony Brändström** 6.000 i marker. (jl)

Dags för innebandy-cup

■INNEBANDY. Nu kan du och ditt lag anmäla sig till Åländska cupen i innebandy. Turneringen spelas 29 december i Baltichallen. Nytt för i år är gruppspel vilket ger fler matcher. För information gå in på innebandy.aland.fi. Sista anmälningdag 19 december. (jl)

Henriksson kvar i KooTeePee

■FOTBOLL. målvakten **Janne Henrikssons** tvååriga kontrakt med fotbollsligaklubben KooTeePee trädde i kraft eftersom Henriksson inte fick något kontrakt utomlands. Henriksson provspelade i holländska Heerenveen, men det gick inte som väntat.

Henriksson hade redan tidigare förlängt med Kotka-klubben. Han hade möjligheten att

upplösa kontraktet senast den 2 december.

– Det blev inget spel i Holland, och nu blir det två ytterligare säsonger i Kotka, säger Henriksson.

– Vi är nöjda över att Janne fortsätter hos oss. Han var en av våra stöttepelare i fjol och hans roll nästa säsong kommer att vara stor, konstaterar sportchefen **Jukka Vilkki**. (FNB)

DEBATT

Är all motorsport dålig?

■Kan man verkligen vara av annan åsikt än Ålands Natur och Miljö?

De arbetar trots allt för en bättre miljö för våra efterkommande. Hade du frågat mig för till exempel fem år sedan hade jag svarat nej, man kan inte vara emot ÅNoM. Men senaste tiden har jag börjat revidera min inställning och är numera inte helt okritisk.

Jag är själv intresserad av både miljöfrågor och motorsport och förstår inte denna ensidiga bevakning av just motorsporten. Enda avgörande kriteriet om ÅNoM är för eller mot ett evenemang verkar bestå av ordet "motor"? Det finns alldeles för många exempel. Först och främst vill jag påpeka att jag inte på något sätt missunnar övrig verksamhet nedan utan endast använder dessa enbart som exempel för att visa att motorsport inte är bättre eller sämre på något sätt, men utsätts ändå för 90% av ÅNoM's bevakning.

1. Styrelsen för Ålandring får citronpriset 2006 för att de genomför en utredning av aktivitetsområde för fordon. Priset väckte min förvåning och kändes väldigt förhastat, de har ju inte ens presenterat slutrapporten. En miljökonsekvensbedömning (MKB) för "motorbana" är omfattande och det är bra. Ny konsertlokal, golf-, eller curlingbana verkar inte alls kräva MKB. Varför?

2. Ett av de senaste exempel är när ÅNoM hyllade PAF för beachvolley som ett mycket bättre alternativ jämfört med Poker run (citronpris 2005?). Detta blottar en oförmåga att se helheten. Jag trivdes att se på båda men de är lika dåliga ur miljösynpunkt. I båtevenemanget kom flertalet av utövarna från närliggande Norden. I beachvolley reste deltagarna längre (från bland annat Asien, Sydamerika) och mestadels med flyg. Sand forslades hit och bort med lastbilar och -fartyg.

3. Nu när ÅNoM är emot F1-båtmotorsport måste de i rättvisans namn vara emot båtturister och sportfiskare också men det syns inte. Varför? Alla tre grupper förbrukar ungefär lika mycket bränsle, bullrar och stör fågelliv. Båtturisten bor ombord, äter oftast medhavd mat. Sportfiskaren hyr stuga, testar trolling och åker mellan olika platser, äter medhavd mat. Båtsportaren tävlar med miljövänligare alkylatben-

Motorsport. "Men det tragiska är att jag upplever att ÅNoM gör det enkelt för sig genom att försöka få motorsporten till syndabock och hackkyckling." skriver insändarskribenten. Bilden är från rallysprinttävlingen i Jomala Ytterby 2005. Foto: IAN FALCK

sin på begränsat område, bor på hotell, äter på restaurang. Klart båtsportaren ur ekonomisk synvinkel är intressant för Åland versus den grad de belastar närmiljön. Återigen notera att detta var bara exempel och ska inte övertolkas.

4. Nu har Mariehamns stad tagit ett beslut att minska utsläppen. Samtidigt som vi ska snart berikas med en curlinghall, på "jungfrulig mark"? Men ingen på ÅNoM verkar i detta fall kritiskt ha frågat Mariehamns stad om det är "försvarbart" att bygga en hall som ska hållas nedkyld (energi) året runt och även när den inte används.

Konsertthus, simhallar hålls rumstempererade året om och förbrukar energi också även när de inte används (uppvärmning/nedkylning, nattbelysning, larm, kontorsutrusning och så vidare. Notera "En motorbana oavsett om den ligger i sjön eller på land belastar miljön endast då den används, dvs ansenlig tid på året inte alls". En fotbollsplan (ej uppvärmd) eller turistmarknad tär inte så mycket på miljön men resorna till och från gör det och nu kommer det riktigt intressanta!

5. Vi tittar på "mitt" eget racingteam "Alandia Racingteam", vi tävlar inom motorsporten "endurance road racing" och på tävlingsbanor i hela Norden.

Jämfört med till exempel ett dragracingteam eller "sprint racingteam" så förbrukar vi, tyvärr mycket mer bränsle än de under en tävlingshelg.

Konkret jämförelse: I år belastade vi (3 st förare) miljön med 1046 kg CO2 per förare! Om vi bara som exempel, jämför med Ålands stolthet IFK Mariehamns ligalag i fotboll(24 st i truppen), så belas-

tade de miljön med 1630 kg CO2 per spelare. Hur vi än räknar med och utan tränare/publik/träningsstillfällen så gick det inte att trola siffrorna till vår "nackdel". Läs mer på vår hemsida www.racing.ax för att se hur jag räknade. Lite skämtsamt, kanske IFK borde satsa på motorsport istället? Var ligger då hemligheten bakom dessa siffror? I resorna!

Av detta kan man dra slutsatsen att själva "slutprodukten" är av mindre betydelse, det är helheten som är problemet oavsett om sporten är golf, tennis, trav, motor. Så det kommer inte hjälpa att enbart be motorsportaren att sluta, han/hon blir bara sur och miljövinsten blir marginell. Den dag man löser "vardagsbilismens" problem med utsläppen (med hjälp av motorsporten) har man löst sportfiskarens/ svampblockarens / curlingspelarens / fotbollens som bonus.

Vad jag försöker få fram är att vi alla ska vara ambitiösa, men då ska man granska ALL nyetablering och evenemang med "MKB" på det sätt som ÅNoM och Mariehamns stad nu väljer att granska F1-båttävlingen. Men det tragiska är att jag upplever att ÅNoM gör det enkelt för sig genom att försöka få motorsporten till syndabock och hackkyckling.

Gissningsvis motsvarar utsläppen från ca.10-15 egna hemshus med oljeeldning utsläppen från den totala motorsporten på Åland. Själv bytte jag ut min 4.500 liter i året förbrukande oljepanna till värmepump för 7 år sedan och minskade därmed CO2 utsläppen med 11.100 kg i året, är jag en miljöbov på grund av mitt motorsportsutövande?

"Mot bättre tider"
Thomas Sandell

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

nyan.ax

TV-programmet

onsdag 5 december

7.00 Gomorron Sve-rige [9064969]

8.15 Julkalendern: En riktig jul [3144747]

8.30 Gomorron Sverige, forts [4387105]

10.30–12.45 UR-program [6875940]

13.00 Rapport [99766]

13.05–14.05 På spåret (R) [6172056]

14.45 Fem på eftermiddagen [5302124]

FILM Iranskt drama från 2003.

16.30 Andra Avenyn (R) [8853]

17.00 Rapport [38018]

17.10 Gomorron Sverige [687673]

18.00 Vrakletarna (R) [1358]

18.30 Krokodill [5389]

19.00 Bolibompa [3747]

19.00 Lilla prinsessan [70834]

19.10 Pozzie [1934921]

19.15 Programstart: Mod [1931834]

19.20 Voffy [512230]

19.30 Julkalendern: En riktig jul (R) [90698]

19.45 Hjärnkontoret [533563]

20.0 Bobster : Rea[872]

20.30 Rapport med A-ekonomi [143]

21.00 Uppdrag granskning [43308]

Samhällsprogram. Del 15 av 17.

22.00 Ståupp [95105]

Humorshow. Del 6 av 8.

22.25 Grotesco [108281]

Svensk humorserie från 2007. Del 6 av 8. En svart man står anklagad för ett brott han inte begått.

22.55 Centralskolan [2219018]

Svensk komediserie från 2007.

23.00 Studio 60 on the Sunset Strip [49308]

Amerikansk dramaserie från 2007. Del 16 av 22. Matt har svårare än någonsin att få någonting skrivet.

23.40 The newsroom [3958376]

Kanadensisk komediserie från 2005. Del 5 av 6. Jim sänds till Bagdad, men mitt under sändning blir han kidnappad.

0.05 Rapport [5593849]

0.15 Kulturnyheterna (R) [9393001]

0.25 Allt om min mamma [7446032]

FILM Spanskt drama från 1999. I rollerna: Cecilia Roth, Marisa Paredes, Penelope Cruz.

2.05–7.00 SVT24 [28940099]

10.30–16.00 24 direkt [32407124]

16.35 I Damernas de- tektivbyrås spår (R) [5085018]

17.35 Perspektiv [5995785]

17.55 Eftersnack (R) [25211]

18.20 Nyhetstecken [8659056]

18.30 Oddasat [71650]

18.45 Uutiset [4876766]

18.55 Regionala nyheter [1890679]

19.00 Rapport [58124]

19.15 Go'kväll [421414]

Magasin. Gäst: Peter Harryson. Reportage om musikalstjärnan Peter Johansson i London. Mat-rätter med glögg i. Hundskola.

20.00 Kulturnyheterna [97037]

20.10 Regionala nyheter [7679921]

20.30 Filmkrönikan (R) [1056]

Filmmagasin. Del 12 av 14. Recensioner av ”Eastern promi-ses”, ”An American crime” och ”Guldkompassen”.

21.00 Nobelpriset i litteratur 2007 [2785]

Porträtt. Författa-ren Doris Lessing är skarpögd, frispråkig och går sin egen väg. I porträttet möter vi tre genera-tioner Lessing. Även 9/12.

21.30 Frufritt [2308]

Svensk realityserie. Toppe hit-tar sin snöskoter stående mitt på vägen. Misstankarna går mot sonen, vilket gör Toppe förbannad. Bredbild. Del 3 av 10. Även 6/12 och 8/12.

22.00 Aktuellt [2921]

22.30 Närbild [1292]

Intervjuserie. Gäst: Sven Woll-ter.

22.30 Sportnytt [69209]

23.15 Regionala nyheter [1371360]

23.25 Kulturnyheterna [9269476]

23.27 Eftersnack [205300921]

23.50 Säsongsavslutning: Zapp Europa [5466230]

Reportageserie. Om männis-korna i Europa bortom storpo-litiken, ekonomin och katastro-ferna. Del 10 av 10. Även 7/12 och 9/12.

0.20 Emigranterna (R) [98167]

Svensk dokumentärserie.

0.50 Sverige! (R) [5715490]

Kulturmagasin.

1.35–2.05 Mötet (R) [8699341]

Samtal.

7.30 Beverly Hills [9228360]

8.25–8.55 Nanny (R) [2716698]

9.55 Montel Williams show [7211582]

10.50 Våra bästa år (R) [2298211]

11.40 Oprah Winfrey show (R) [7164245]

12.30 Rachael Ray [1484637]

13.25 Momento [5808037]

13.50 Våra bästa år [7521698]

14.40 Oprah Winfrey show [2696766]

15.35 Cityakuten [8467143]

16.30 Nanny [748259]

17.00 Ensamma hemma [550560]

18.00 Jims värld [785360]

18.25 Simpsons [147766]

18.55 2 1/2 män [519969]

19.25 Update [4175105]

19.30 Navy CIS [538834]

Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 10 av 24.

20.30 Extra Extra! [824018]

Svensk underhållning från 2006.

21.00 The closer [297501]

Amerikansk kriminalserie från 2007. Del 7 av 15. T

21.55 Update [1652327]

22.00 Top model Sthlm [171563]

Svensk realityserie från 2007.

23.00 Close to home [195143]

Amerikansk kriminalserie från 2006.

0.00 Update [189964]

0.10 Bones [7361728]

Amerikansk kriminalserie från 2006.

1.05 Sex and the city [74995815]

Amerikansk dramaserie från 2000-01.

1.40 2 1/2 män (R) [6741658]

Amerikansk komediserie från 2004.

2.10 Guardian [7622438]

Amerikansk dramaserie från 2002-03.

3.05 The Bondi Beach Block [1771815]

Australisk realityserie från 2003.

4.00 Shot in the heart [6314815]

FILM Amerikanskt drama från 2001. Gary mördar två mormoner i slutet av 70-talet. I rollerna: Giovanni Ribisi, Elias Koteas, Eric Bogosian.

5.35 Home and away [5394693]

6.00 Home and away [438457]

6.25–6.50 Home and away [5395322]

6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5279124]

6.50 Nyhetsmorgon [45378834]

11.00 Jackpot [4466105]

12.15 Idol 2007 (R) [5548360]

13.05 Idol 2007 (R) [2243143]

13.25 Hem till gården [566292]

13.55 Nyheterna [9373143]

14.00 Direkt: Dagens rätt [948698]

14.25 Idol 2007 (R) [378834]

15.10 Idol 2007 (R) [7377495]

15.25 Idol 2007 (R) [864292]

16.00 Nyheterna [744834]

16.05 Idol 2007 (R) [316650]

16.20 Idol 2007 (R) [339501]

16.35 Idol 2007 (R) [6143124]

17.30 Idol 2007 (R) [348853]

17.45 Idol 2007 (R) [1314327]

19.05 Keno [4186211]

19.10 Idol 2007 (R) [223619]

Svensk underhållning från 2007.

19.20 Lotto med drömvinsten [681501]

19.30 Ekonominyheterna [260476]

19.45 Lokala nyheter [494056]

20.00 Nyheterna [823389]

20.30 Veterinärerna – Uppdrag Thailand [815360]

Svensk djurserie från 2007. Del 3 av 4.

21.00 Bonde söker fru [173921]

Svensk realityserie från 2007. Del 10 av 13.

22.00 Heroes [831969]

Amerikansk dramaserie från 2006. Del 19 av 23. Efter att ha hjälpt Suresh att söka efter fler personer med speciella förmå-gor fortsätter Sylars framfart.

22.55 Nyheter [6600281]

23.35 Kvällsöppet med Ekdal & Hakelius [7693018]

Direktsänt debattprogram. Del 3 av 10.

0.35 Vinnare: V64 [2041709]

1.10 Jordan, rättsläkare (R) [1224983]

Amerikansk dramaserie från 2004-05.

2.00 Heroes (R) [6812902]

Amerikansk dramaserie från 2006.

2.50 Nattliv [7582254]

3.50 Lost (R) [4890761]

4.35 Alias (R) [7688544]

5.15 Kung av Queens (R) [71912983]

5.50 Lättlagat (R) [6559506]

6.00–6.30 Lättlagat (R) [566419]

6.00 X3M: God morgon med A-laget A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus. r

10.00–11.10 Veta

10.00 Hundra ord för snö

Språket utgör en viktig del av det samiska, även för stor-stadsbor.

10.15 Poff! Lär dig teckna serier.

10.30 Wir in Berlin Språkserie i tyska. Del 3 av 8.

10.45 Animerade atomer

10.50 Animerade atomer

10.55 Animerade atomer

11.00 Animerade atomer

11.05–11.10 Ani-merade atomer

12.00–12.20 Glada kvarten för det självständiga Fin-land Finland firar 90-årsjubi-leum som självständigt land. Intervju med presidenten, lyckönskingsdikt och en sång som folket valt till Fin-lands ära.

16.35 Obs

17.05 5 minuter

17.14 Kortnytt

17.15 Jul i Valhall

17.39 Nedräkning

17.40 Futz

17.45 Julkalender: Tomte-skolan Magister Fabian vill inte öppna skolan igen. Cesar öppnar den femte luckan. Vem får dagens julpuss?

18.15 Tv-nytt

18.30 Jul i Valhall

Dansk fantasyserie. Pakten med Loke.

18.53 Nedräkning

Det är katastrof! Julgubben är för fet för sin julkostym och renarna är feta som elefanter. Nu gäller hårdträning.

18.54 Futz

En kanadensisk animation.

19.00 Snabbare, högre, star-kare

Finlandssvenskar i OS.

19.30 Krökta rummet

Genmodifierad mat.

20.00 Tv-nytt

20.20 Sportnytt

20.25 Tidernas slottsbal

Bland slottets värdar, värdin-nor, gäster och tjänstefolk.

21.00 Spotlight

21.30 Brottet

22.25 Råfilm 2007

22.55–23.10 Oddasat

Hur kan man få nytta av ett par strumpbyxor i mataffären? Elisabeth Naucrér ger sitt bästa tips i Åland24:s julkalender den 6.12

På webben och IPTV
www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Håll i er!
Full fart i Ålands mest berömda kök. Nu kommer Forssen med sin sjua, Lätt till fest å la Forss.

På kvällen över Smedsböle kl 20.00.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programle-dare: Leif Sundberg.

6.50 Betraktelse. Av Anette Bergbo. Även 20:40.

6.55 Ålandsnytt.

7.00 Aktuellt.

7.30 Ålandsnytt.

8.00 Aktuellt.

8.30 Ålandsnytt.

9.02 Musikpaletten. Visor.

9.30 Ålandsnytt.

9.45 Sagostunden. I dag lyssnar vi till den tredje delen av sagan om Mälaren med den krossade näsan, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30.

10.00–15.00 Mittpådan. Programle-dare: Tom Wiklund.

10.30 Ålandsnytt.

11.30 Ålandsnytt.

11.40 Musik.

12.00 Aktuellt.

12.10 Musik.

12.15–12.30 Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:30.

13.00 Ålandsnytt.

13.03 Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10.

14.00 Ålandsnytt.

14.03 Skrattsalva.

15.00 Ålandsnytt.

15.03 Spisa med radion. Programledare: Kjell Brändström. Direktsänt matlagningsprogram med radiokocken Kimmo Mattsson. Även lördag 10:00.

16.00 Aktuellt.

16.15–17.45 Åland i dag. Programle-dare: Tony Wikström. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter.

17.00 Ålandsnytt. Även 19:00.

17.45 Kulturen. Repris.

18.00 Aktuellt.

18.03 Ålandsnytt. Även 20:00.

18.06 Musik.

18.10 Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03.

19.00 Ålandsnytt. Repris från 17:00.

19.10 Åland i dag. Repris från 16:15.

20.00 Ålandsnytt. Repris från 18:03.

20.03 Åland i dag. Repris från 17:10.

20.40–20.45 Betraktelse. Repris.

5.30 Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [26795389]

9.15 The Royal (R) [8990673]

10.05 Nöjesråvarna [1155394]

10.30 Ilona Rauhala [3969]

11.00 Tv-nyheter [93501]

11.05 Tillbaka till Aidensfield [2270969]

12.00 Glada Kvarten för det självständiga Finland [60259]

12.20 Dagens rubriker [519124]

13.00 Tv-nyheter [84834]

13.05 Morgonhjärta [6095940]

13.40 Glada Kvarten för det självständiga Finland [9628673]

14.00 Självständigheten 90 år: jubileumsplenum [93760]

15.00 Tv-nyheter [11389]

15.05 Diagnos: Mord [6693969]

15.55 Ordboken [6159476]

16.00 Pärlor i världens natur [76292]

16.10 Den vida naturen: Grizzlybjörnens hemborg [5010105]

17.00 Tv-nyheter [56414]

17.08 Tillbaka till Aidensfield [30058853]

Brittisk drama-serie.

18.00 Tv-nyheter och väder

[5766]

18.30 Mondo: Pilvi-san [87691]

18.35 Basaren: Min mommo, fammo och fammo [2601563]

När tonåriga Rebekka är för-älskad och hennes mamma skiljer sig gör livet ont. På mammas uppmaning åker Re-bekka för att träffa sin mor-mor och sina två farmödrar.

19.00 Betydande finländare: Mikael Agricola [376]

Biskop Mikael Agricola före-språkas av författare Pirkko Saisio.

19.30 Ordkväll [30037]

20.25 Viking Lotto [1276124]

20.30 Tv-nyheter och väder [68560]

20.55 Sporttrutan och V5-tra-vet [2828056]

21.05 A-studion [3000211]

21.40 A-plus [289105]

22.00 Fjällrinjen: 400 år av hat [48018]

22.55 Tv-nyheter [2237414]

23.00 K-kont [20476]

23.15 Diktrådet [171747]

0.00–0.10 Euronews [28254]

6.00 Dolt ord [66747]

7.00 Frågespel [35853]

8.00 Tellus-frågesport [9945414]

8.50 Gänget och jag [7954582]

9.15–10.35 Regionala nyheter [8140414]

9.25 Nyheter

10.35 Hjärtan i brand [1718230]

11.00 Mat med Tina [6777899]

11.40 Smultronstället [6646037]

12.30 Den rätta frågan [7414]

13.00 Herrojen Eeva [9164834]

FILM Finsk komedi från 1954. I rollerna: Liisa Tuomi, Erkki Viljos, Uuno Laakso. Regi: Yrjö Kostemaa. SV.

14.15 Helan & Halvan: Det bästa [9712308]

14.20 Aktuella tvåan [7658655]

14.55 Örtapoteket [2996650]

15.15 Smakresa: Kylie Kwong [5362259]

15.45 Flyttfågelvägen [5343124]

16.15 McLeods döttrar [3528105]

17.00 Bali [38969]

17.25 Lilla tvåan [740766]

17.45 Julkalendern [350327]

18.00 Den rätta frågan [85853]

18.25 Hjärtan i brand [4901230]

18.50 Tv-nyheter [4884785]

19.00 Regio-nala nyhe-ter [40105]

19.10 Sporttrutan [7932105]

19.15 Tvåans intervväder [7939018]

19.20 Finland express [2842327]

20.00 Antikvariemorbror [5495]

Del 1 av 2. En flicka från lan-det.

20.30 Maria, Maria [4766]

Glad, observant och ironisk pratshow med Maria Veitola.

21.00 Där björkarna susa [79476]

21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4590563]

22.05 Den röda tråden [9151969]

22.50 Bättre skilsmässa [7323230]

23.20 Respasset: Las Vegas [8553563]

0.15 Fotboll: Mästarnas liga [82506]

0.45 Tv-spelet OK – den rätta frågan [6062728]

2.00 Tellus-frågesport [4349612]

3.00–4.00 Sudoku [4350728]

4.00 Mikämikä-tpeli [4336148]

5.00 Sudoku [4330964]

6.25 Godmorgon Finland [21560834]

9.10 Vad ska vi äta i dag? [9998785]

9.15 Julkalendern Snölyktan [9995698]

9.20 Hollyoaks [1231124]

9.50 Rutor [1221747]

10.20 Emmerdale [7339940]

10.50–11.00 Nöjesnytt [6680414]

13.15 TOP5-frågesport [756124]

13.45 Father of the Pride [974582]

14.10 Skräckskolan [6734655]

14.35 Intensiven [6277105]

15.30 Matstället [276196]

15.45 TOP5-frågesport [8231414]

16.05 Underhållningens 50 i topp [680747]

16.20 Underhållningens 50 i topp [5123501]

16.30 Tupla tai kuitti [304358]

17.00 De vackra och de djärva [619853]

17.25 Vad ska vi äta i dag? [1433292]

17.30 Emmerdale [704394]

18.00 Joulukalenteri [354853]

18.30 Rum [704114]

Inredningstips och finska

hem. Programvärd är Laura Ruohola.

19.00 Sjuans nyheter [555056]

19.15 Kauppalehtis ekono-miska nyheter [390747]

19.25 Dagens väder [2203259]

19.30 Dolda liv [190563]

Finsk dramaserie.

20.00 45minuter [809834]

21.00 Heroes [552940]

Amerikansk dramaserie.

21.55 Vikinglotto och Joker [1967143]

22.00 Tians nyheter [361679]

22.20 Resultatrutan [2381476]

Dagens idrottshändelser i sammandrag.

22.30 Keno [901211]

22.31 Top gear [106625940]

Ett brittiskt motormagasin som bjuder på nya bilar och andra motorfordon och tuffa tester. Top Gear-teamet utgörs av Jeremy Clarkson, Richard Hammond och James May. Testförare är The Stig.

23.45 Bevisligen skyldig [140563]

0.40 På nätet [2675186]

1.10–1.20 Nöjesnytt [7541780]

Nyankortsvinnare:
**Lars Asker
Hasselby**
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Har du tappat dina nycklar?
Nyckelknippa upphittad i
Västernäs. RING 0457 384 4026.

Ny landskapslag om barnskydd

■ I riket träder en ny lag om barnskydd i kraft den 1 januari 2008 och ersätter den tidigare lagen om barnskydd från 5.8 1983. Under år 2007 har flera seminarier kring lagen ordnats även på Åland och lagen har även diskuterats på politisk nivå. Med anledning av att den nya landskapsregeringen nyligen tillträtt vill jag gärna, komma med synpunkter på förslaget till den nya landskapslagen om barnskydd.

För att motivera mitt intresse för den nya lagen vill jag gärna nämna att jag har erfarenhet av barnskyddsarbete sedan år 1970, först i egenskap av socialdirektör i Mariehamn åren 1970-1992 och därefter som sakkunnigmedlem vid Ålands förvaltningsdomstol i frågor som rör barnskydd. Jag har därtill fungerat som utbildare i barnskyddsfrågor såväl inom som utanför Åland.

Målsättningen med den nya lagen är att garantera att barnets rättigheter och barnets bästa beaktas i varje skede vid genomförandet av barnskyddet, samt att stödåtgärder och tjänster som barn och familj behöver tryggas. En viktig princip är att befärma samarbetet

mellan olika myndigheter så att inte hinder skapas, som är till skada för barnet.

Behovet av barnskydd skall enligt förslaget utan dröjsmål grundligt utredas. Socialarbetaren skall träffa barnet personligen för en undersökning av barnet och dess levnadsförhållanden.

Systemet med beslutsfattande ändras. Målet är att den sakkunskap och objektivitet som är nödvändig för beslutsfattandet skall säkerställas och barnets, föräldrarnas eller vårdnadshavarnas rättsskydd förbättras.

En viktig förändring är att beredningen görs av socialarbetare som arbetar i par och att vid behov även andra yrkesgruppers sakkunskap utnyttjas.

Huvudansvaret vid beredningen av ärenden, som rör omhändertagande av barn för vård utom hemmet, vilar på den socialarbetare, som ansvarar för barnets angelägenheter och som alltid skall ha yrkesmässig behörighet. Den andra socialarbetaren, som är inkopplad på ärendet, skall vara socialarbetare eller annan anställd person som är inkom-

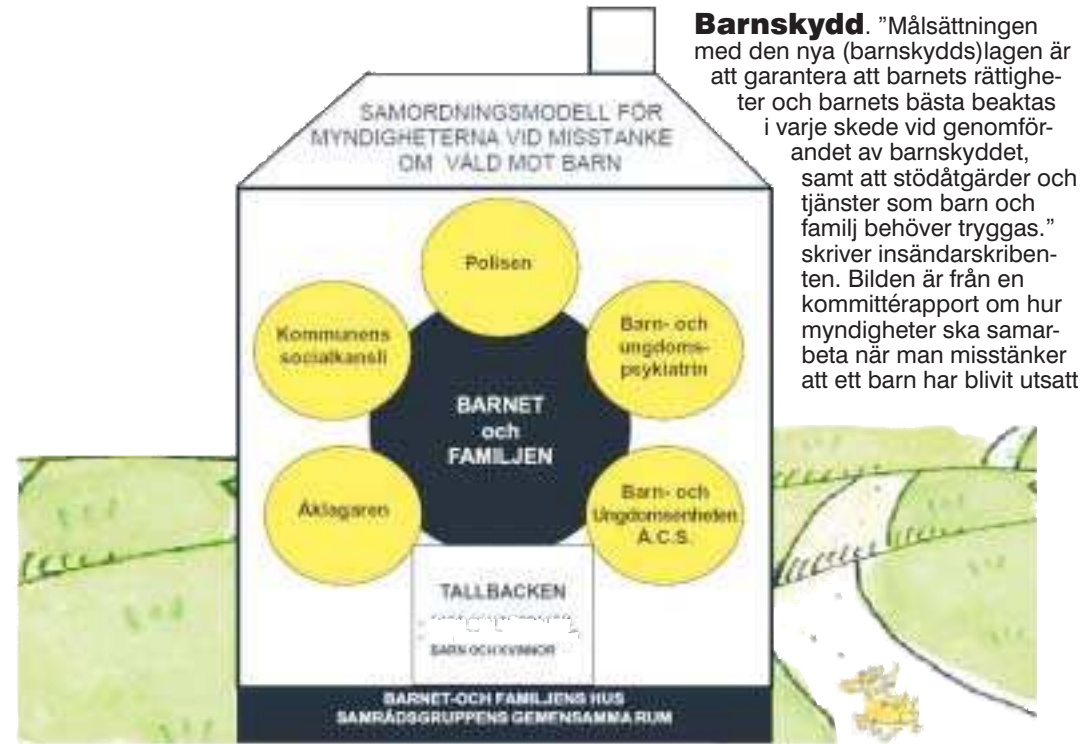
men i barnskydd.

Målsättningen är naturligtvis att ett omhändertagande om möjligt skall undvikas och att eventuella problem kring barnets vård skall kunna lösas inom den öppna vården.

Kommunen eller kommunerna skall tillsätta en expertgrupp bestående av representanter för social- och hälsovården, experter ifråga om barns uppväxt och utveckling och andra experter som behövs i barnskyddsarbetet.

Ifråga om antalet inblandade socialarbetare och ifråga om anlitande av ovannämnda expertgrupp finns enligt min uppfattning ingen prutmán. Barnets, föräldrarnas eller vårdnadshavarnas rättsskydd kräver en förbättring jämförd med dagens situation. Socialarbetarnas ställning i de små åländska kommunerna är synnerligen utsatt och ovannämnda förändring är avsedd att förbättra även social arbetarnas situation i de ofta oerhört svåra och känsliga frågorna som rör barnskydd.

Eftersom en stor del av bestämmelserna i rikets nya barnskyddslag berör rättsområden i

anslutning till förmynderskap, familjeförhållanden, barns rättsliga ställning, rättskipning och administrativa ingrepp i den personliga friheten, vilka är hänfödda till rikets behörighet, är det viktigt, att den nya landskapslagen antas i form av en blankettlag.

På så sätt garanteras även de åländska parternas rättsliga ställning inom barnskyddet. Förändringar i den åländska lagen kan annars medföra tolkningssvårigheter inte minst med tanke på framtida beslut inom barnskyddet, som i riket går till högsta förvaltnings-

domstolen. Då är det viktigt att vi på Åland kan dra nytta av erfarenheterna av besluten på högsta nivå.

Leif Jansson
Sakkunnigmedlem vid
Ålands förvaltningsdomstol
Ordförande i förtroenderådet

julkalendern

Ordet moped myntades 1952 av Harald Nielsen, en svensk motorjournalist för tidskriften Motor. Det kommer av en sammanslagning av orden mo(tor) och ped(al). Ordet har lånats in i flera andra språk, till exempel engelska, norska och finska. På danska heter moped knallert. Hur gammal måste man vara för att få köra moped på Åland?

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Svar till dig som "var på Godbymässan och köpte ett fantastiskt litet paket innehållande 5 plastplattor, ljusveke, färgat grus". Det var jag som sålde, du är välkommen att ta kontakt. Tel 41 722.

■ ■ Massören har en stressig vardag! Undrar vem som ger henne massage när hon har problem med magen! **0457.**

■ ■ Ha, alla nykterister, de blidde ingen alkostrej! **H från röda näsan!**

■ ■ Dagens ris till den som tog vår julbock, fick sonen att börja gråta då vi kom hem. **0400.**

■ ■ Vit katt med orange reflexhalsband upphittad på Tallvägen i Jomala **0457 382 8575.**

■ ■ Dagens ris till dom som gör ordning vägarna. Man ser inte vägstreken! Regnar det eller snöar så ser man inte, och om man får möte till på det! En upprykning! Tack! **0457.**

■ ■ Han är så långt bort från mej... men ändå så nära... jag vill rymma från det mörka jag vill

ÅM i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44
Alla bidrag visas på Nyans hemsida.
Klicka på "Bilder - MMS" på startsidan

■ ■ Hahaha peta pappa i näsan e ju kul. Från 0457.

simma bort från djupet jag vill hålla mej kvar på stupet jag vill du får att le jag vill kunna se, att det enda som du är en sorglig lögnare jag vill släppa din hand jag vill springa på en regnig strand jag vill med dej kela men vafan jag vill ju bara leva!! :) **H. Rosor Och Yxor Lover xD <3**

■ ■ Vad är de med polisen, en polis säger inget om bilen men

en annan blir sur och otrevlig och ger körförbud. Vad är de här för fjantar. **0457.**

■ ■ Har du tappat dina nycklar? Nyckelknippa upphittad i Väster-näs. Ring **0457 384 4026.**

■ ■ Du kvinnliga fotgängare som gick ut på övergångsstället i halkan, så att ambulansen (med blåljusen tända) måste stanna för dej, hur tänker du? **040.**

■ ■ Maltox är den coolaste jag vet. **Gravarn.**

■ ■ Maltox? **040.**

■ ■ Inte blir väl miljön bättre för att man tänker på den...? **0457.**

■ ■ Du aktieägare.Varför kostar en Merca mera än en Fiat? Hur dum kan man egentligen vara?! Allt kostar ju olika!! **Icke-aktieägare.**

■ ■ Det är ju 60 år sen vi förlorade kriget. Varför är allt så förbannat allvarligt än i dag. **0457.**

■ ■ Tack taxin för stenskottet i rutan! **God hjul.**

■ ■ Ansvariga för MISE, kom-muner och miljöministern, ca.1.000 personer tar risken att utsätta sig för allmän medborgerlig olydnad. Borde inte detta om någonting väcka till eftertanke?! **040.**

■ ■ Man ska slänga ut tv:n för

att må bättre! Dom lär svettas i Doktorsvillan om alla skulle följa detta flummiga råd! **0457.**

■ ■ Du blonda tjej som fick en komplimang av en kille i lördags på Arken. Hur får han kontakt med dig? **H Kompisen.**

NYANS ROS

...och ett stort tack till Trobergs-hemmets föreståndare **Agneta**, att just du kom och fixade kaffe till oss på "läkemedelskursen" är mycket beundransvärt! Hemtjänst-personal.

...och ett stort tack till alla **frivilliga medarbetare, sponsorer, försäljare och besökare** som gjorde årets lillajulmarknad på Jan Karlsgården till en fest. Tack vare er alla kommer vår 32-åriga marknad att leva vidare i många år till. Styrelsen för Sund Kultur r.f.

...vill jag strö över **alla** som hjälpt mig med flytten under helgen! Ni är obetalbara, underbara och helt oslagbara! Tack än en gång! Ett stort tack även till **Pamela** för hjälpen i måndags! Äntligen saltvikare.

...och tack till **alla** som gjorde Lilla julmarknaden på Jan Karlsgården till en lyckad dag! Sund kultur rf rosar.

...till mina **arbetskamrater** för den trevliga middagen på Soltuna i lördags, det värmde. Ps tack C.L för vinet! Rosar gör Stina.

HÄLGE

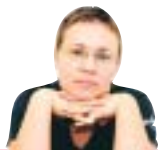

ZITS

”De behöver vår hjälp, men de är inte hjälplösa.
LIZA MARKLUND I EXPRESSEN, OM MISSHANDLADE KVINNOR

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Bara bröst bara

Men det är ju inte samma sak ju!
Säger undersköna dottern Tösa-biten därhemma i hörnsoffan när modern, den genomkloka och lagom mogna, tagit upp ämnet ”Bara bröst”.
– Just det. Det är inte samma sak. Varför är kvinnors bröst sexiga och mäns alldeles vanligt osexiga?

Nätverket ”Bara bröst ” i Sverige har satt fart på tankarna. Det började med att två unga kvinnor begav sig till Fyrishov i Uppsala för att simma utan bh.
– Det är könsdiskriminerande att vi måste täcka bröstet när män inte behöver göra det, sa de.
De motades förstås ut av badhusvakten.
”Bara bröst” har spridit sig till Malmö och Lund. I Lund kördes medlemmar av nätverket ut av småbarnsmammor som oroades över vad barnen skulle tro om denna bara fågring på kvinnors överkroppar.

Nätverket har anmält Fyrishov till Jämo för könsdiskriminering. Nyligen beslöt myndigheten att inte ta upp ärendet. Att kvinnor anmodas dölja bröstet är inte diskriminering i lagens mening, sägs det.
Mer finns att läsa på www.barabrost.blogg.se

– **Men i Afrika då**, fortsätter modern, där går kvinnorna rakryggade och visar vad de har framtill helt ogenerat. Vem är det som bestämt att bröst ska vara så sexigt egentligen?
– Inte är det jag i alla fall, konstaterar Tösa-biten torrt. Det står kanske i Bibeln nånstans.
– Nix du. Det gör det icke. Tvärtom. Kroppen är ett tempel, den är helig och ska behandlas med vördnad. Nu borde ni unga fräscha damer fara i ett stort gäng till Mariebad och simma i bara byxorna.
– Men mamma... Snälla...
– Ni är ju så lättklädda på krogen, avklädda rent av, så då kan ni väl likaväl gå och bada utan bh. Det är ju mycket skönare att simma så också.
– Du är ju enbart pinig du...
– Men förresten, nu tänkte jag helt fel. Det är inte ni unga som ska behöva gå emot detta hårda tryck. Det är vi mogna, vi som fattat att lyckan inte finns i ett par nyopererade bröst, vi som har en partner som älskar oss – i alla viktclasser och åldersklasser, helst. Vi 50-plussare skulle gå i stora skaror och visa upp våra bomber, meloner, hängpattar och taxöron i simhallen. Det skulle ge eko i massmedier långt ut i världen. Vi skulle kunna göra detta för att avsexualisera bröstet, för er skull...
– Säkert morsan. Med dig i spetsen då...
Du, jag känner inte dig...
– Jodå.. det gör du visst det. Förresten ska sjömanshustruns bröst peka ner mot jorden, mot havets djup. Det har jag läst i en bok.
– Antagligen för att du är så lagom klok...
– Men vart pilothustruns bröst ska peka är det ingen som vet... Men allvarligt. Vi borde samlas ett gäng mogna damer och genomföra denna aktion. Rakryggat och stolt.

För övrigt anser jag att bio Savoy ska bevaras.

”Kommunikation – vad är det?” Det får bli årets julklapp till Eckerö-koncernen, som nu ska förvalta sina med buller och bång förvärvade aktier i Birka.

Så var den stora kalabaliken över. Rederi Ab Eckerö har Birka i sin ficka, Cargo och Cruises och allt. Kontroll är upprättad, korsägandet upplöst.
Vad händer nu?

Den något öppna frågan är fortfarande; varför? Var finns fördelarna med denna manöver som ändå gett Eckerö-koncernen så mycket badwill på Åland. En sådan cirkus sätter man inte igång utan en plan. Med facit i hand är det svårt att tro att planen faktiskt var att rädda Birka från potentiell undergång, vilket antydde under processen.

Under de två senaste åren har Birka under **Anders Ingves** ledning tagit sig från en vinglig stig nära avgrunden, genom två hårda lutbad till en fenomenal upphämtning enligt det senaste mellanbokslutet.
Eckerös ledning visste vartåt det lutade när de gav sitt första köpeanbud.

Låt oss helt enkelt slå fast att köpet genomfördes för att ägarna och styrelsen i Eckerö-koncernen ville ha kontrollen över den guldkalv som Birka åter är på väg att bli.
På vägen dit gjorde Eckerö-ledningen betydande misstag. Man klarade framför allt inte av att kommunicera med de åländska aktieägarna på ett bra sätt, vilket ledde till onödiga kontroverser och misstro.

Nu är affären genomförd, och det är dags att realisera de samordningsvinster som också anfördes som orsaker till köpet. Det är tveksamt hur betydande de kan bli. Varken Eckerö-koncernen eller Birka är några gödkalvar med stora mängder slack i form av överstor personal. Den tiden är sedan länge förbi när det fanns utrymme för sådant.
Var ska det alltså samordnas, var finns synergierna.
Inte helt otippat riktas blickarna mot toppen. Är det där det ska tas? Behöver ett bolag av Eckerö-koncernens storlek så många chefer och vd:ar? Går **Björn Blomqvist** och Anders Ingves över huvud taget ihop, så olika personligheter som de är? Om det är Ingves som får gå, hur reagerar personalen på Birka, som nu äntligen med gemensamma krafter fått skutan på rätt?

Det går väl an för en journalist att ställa frågor, men några svar får vi inte innan besluten är ett faktum. ”Inga kommentarer” har varit standardsvaret hos samtliga inblandade, och det lär inte förändras i rippet.

Mera pengar. Det går bra igen för Birka Cruises. Tur för Eckerö-koncernen att man fick affären i hamn.
Foto: ANDREAS DIENERT

Får man i all enkelhet komma med en rekommendation, så vore det att Eckerö-koncernen snabbt skaffar sig en kommunikatör med mandat och förmåga att säga mer än bu, bä och inga kommentarer. Ett bolag med så många ägare borde kunna förvalta sina ägares intresse för företaget på ett bättre sätt än att knäppa dem på näsan med sina vägran att kommunicera.

Det finns på nära håll i rederibranschen ett annat företag som lyckats med att på oerhört kort tid förfuska ett varumärke som till alldeles nyligen stod för elegans och kvalitet och lite högre klass på sjöresan. Så är det inte längre med Silja, och det är faktiskt helt och hållet beroende på att Tallink-Siljas ledning inte förstått sig på att ta kritik och svara på frågor som folk ställt.

Varje företag i nöjesbranschen, som kryssningstrafiken i hög grad är, borde vara trendkänsligare än en supermodell. In med taggarna nu, Eckerö, och fram med stora glittriga leendet så kanske allt blir bra till slut.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

o

Nya Åland

★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgärdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 447
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 2) → 08.00/09.00 2) → 12.55 L 11.00 4) → 17.00/18.30 → 23.20 L	ÅBO M:HAMN 12.55 L	M:HAMN 23.45	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50	STOCKHOLM M:HAMN 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50	M:HAMN 23.45
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 04.15				

Passagerare med el, utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försälj. ej kan garanteras

L = Långnäs K = Kapellskär

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

**LEDIGT
ANNONS-
UTRYMME**

Kontakta Nya Ålands
annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 24/4 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	20.00
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10-resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00. Ej trafik 24-25/12 och 1/1 2008 kl. 10.00.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn Sto 10.00 ⇒ 15.45

Sönd-tisd Sto M:hamn 18.00 ⇒ 02.00

Onsd-lörd 18.00 ⇒ 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN

Torsdag 6.12

ingen trafik

OBS! Onsdag 5.12
slutar trafiken 18.10
(ingen kvällstrafik)

Trevlig
självständighetsdag

RÖDE ÖRM

Tel 0457 5244 551

ÅLANDSTRAFIKEN 23.11-07-6.1-08					
MARIEHAMN – KAPELLSKÄR			Fredag – söndag		
Måndag – torsdag			MARIEHAMN KAPELLSKÄR		
08.00	09.30	07.00 1)	08.30		
16.00	17.30	13.00	14.30		
15.30	12.00	19.00	20.15		
22.30	19.00	12.30	09.00 1)		
		18.30	15.00		
		00.05	20.30		

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30		03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40		14.25 M	19.50	
10.15 M 2)	15.30		23.45 M		10.00
14.25 M	18.55		14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45		01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45		04.25 M	17.30 3)	
07.45 M	18.00 2)				
03.20 L	20.10				

2) Reservation för charteravgång
Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storg. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storgatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Transporter, flyttningar & uthyrning av förvaringslådor

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

SAMTRANS

ONSDAG 5 DECEMBER 2007

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

”Skinka och riktigt stark senap är bäst!”

Bland tindrande juleljus och prydnadsstjärnor i Harrys El i Mariehamn hittar vi dagens ålänning. Han heter **Rickard Mikael Lönnqvist** och bor i Strandsnäs i Mariehamn.

Hur länge har du jobbat här?
– Här har jag jobbat sedan september, före det var jag på posten.

Trivs du?
– Jo, det gör jag, jobbet här är helt OK.

Vad är roligast?
– Svårt att säga... Det är kanske nog att få träffa människor.

Är du själv intresserad av el och elprylar?
– Viss är jag det.

Så nu är alla lampor hemma förnyade sedan september?
– Jo, hemmet har nog utökats ganska rejält med olika prylar...

Vad gör du då du inte jobbar?
– Jag spelar i ett band och man kan nog säga att mitt största intresse är musik.

Vad heter det bandet?

Trivs på jobbet.
Rickard Lönnqvist trivs både med att sälja elvaror och med att träffa människor. På fritiden rockar han loss på gitarr.
Foto: TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

– Vi är så nya ännu att vi inte har något namn. Vi är fem stycken.
Vilken typ av musik spelar ni?
– Hårdrock och metal.
Och vilket instrument spelar du?
– Jag spelar gitarr.
Har ni uppträtt något?
– Jo, ett par gånger, faktiskt.
Vad har du för planer för julen?
– Det blir nog det gamla vanliga. Först firar jag julen med famil-

jen och sedan blir det kanske ett järn eller två på annandagen.
Vad tycker du att är det bästa med julen?
– Hm... Det är nog julmaten.
Och vad är din favoritmat av allt på julbordet?
– Skinkan. Skinkan och riktigt stark senap är bäst!
Vem vill du hälsa till?
– Jag hälsar hem till min fästmo och till familjen.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Onsdag

1,7m +4/+5 14 2,1m +4/+5 12 0,5m +5/+6 14

Stockholm 2,2m +5/+6 14 1,4m

8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Torsdag

1,1m +6/+5 11 0,3m +6/+5 13 2,7m 13

Stockholm 2,1m 14

Fredag

1,1m +6/+5 11 0,3m +6/+5 13 2,7m 13

Stockholm 2,1m 14

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+2	☁
Åbo	-0	*☁
Helsingfors	+1	*☁
Stockholm	+3	☁

temp. vind m/s

Nyhamn	+3	N	9
Märket	+3	N	13
Kumlinge	+2	N	6

Vattenståndet i går kl 14

Föglö +24 cm	Åbo +27 cm
--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:23	15:38
Helsingfors	9:04	15:17
Stockholm	8:25	14:53

Max/min temp. 27.11 - 4.12. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+6,2	2.12.	-2,4	28.11.
Åbo	+4,8	2.12.	-9,8	1.12.
H:fors	+4,7	2.12.	-5,4	30.11.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+7	☀
Åbo	+7	☀
Helsingfors	+7	*☁

Utomlands i går

	max.	min.
Köpenhamn	+6	10
Oslo	+1	+5
Jomala	+8	13
Bryssel	+6	15
Berlin	+3	18
Moskva	+9	21
London	+9	21

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Kräftstjärtsomelett
6-8 ägg
1 dl vatten
0,5 dl hackad gräslök
1 nypa salt och peppar
1 msk margarin
1 tub smältost ca 175 g
1 förpackning kräftstjärtar i lake med dillsmak, ca 360 g
citronpeppar
rucolablad

Vispa samman ägg med vatten, hackad gräslök, salt, peppar. Smält margarin i en stor stekpanna. Häll i smeten och grädda en fransk omelett. Lyft med gaffel så att all smet rinner ner. När ytan fortfarande är krämig spritsas en tub smältost över omeletten. Låt vätskan rinna av 1 förpackning kräftstjärtar i lake. Fördela kräftstjärterna över osten. Krydda med citronpeppar och strö rucolablad över. Servera direkt ur pannan med bröd och en blandad sallad.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Onsdag 5.12

Viltkyckling med pillaffris, GH

Räkfyllad spättafilé med vittvinsås, GH

Grönsakspåttar

Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotelarkipelag.com

Vacker burk fylld med åländsk honung

Fr 35€

JUDYS

HANTVERK & INREDNING

Köpmansgatan 11. Tel +358 (0)1819 988
Öppet: vard 9-17, lörd 10-16, sönd 12-16
www.visitaland.com/judys

BLACKS DECKER

BDV030 Utförande

- Laddar & startar bilen på mindre än 15 min via 12 V-uttag
- Koppla starthjälpen/batteriladdaren i fordonets 12 V-uttag - inga startkablar är nödvändiga
- 12 V-uttag för laddning av mindre elektronisk utrustning såsom mobiltelefoner, digitalkameror, mp3-spelare m.m.

83,-

HOLMBERGS

TEKNIK • KVALITET •

Godbyvägen tfn 23 555 www.holmbergs.ax

ÖPPET HUS på Medis
Styrmansgatan 1
Måndagen den 10.12

Del 1. kl. 18-20
(passar barnfamiljer)
Träffa tomten. Tag med din önskelista. Kom och dansa ringlekar med oss, ledare Ann Sundberg.

Pysselhörna för barn.

Rösta på trevligaste, finaste, roligaste julgranen.

Bordduktställning. Beundra borddukarna som vävts under de gångna 60 åren.

Bekanta dig med vårens nya kursutbud.

Vi bjuder på saft, glögg och pepparkaka.

Del 2. kl. 20-22
(uppesittarkväll för vuxna)

Nåttova ett äppel med Brita Nymark-Engman

Prova på luffarslöjd med Majsan Pahlman

Vik en klassisk flätsjärna med Barbro Laurén

Julmusik, glögg och pepparkaka.

**JULFEST-
KLÄDER**

för mindre och större gentlemän

**KAVAJER,
BYXOR m.m.**

Strl 42-64

OBS!
Självst.dagen
6.12 öppet
kl 11-15

Hillings

TORG GATAN 15, TEL. 19 160
vardagar 9.30-17.30,
lördagar 10.00-14.00

HÅLL UTKIK! Tipp, tapp, tipp, tapp ...

... för i din brevlåda får du under veckan vår inspirerande Jultidning med många fina erbjudanden!

BoGrönt

Blommor • Trädgård • Binderi • Blommor

Rosenblads Trädgårdsbutik Västra ufarten, tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-18, lörd 9-14

Självständighetsöppet
kl. 10-16

Wickströms

UR OCH GULD Tel. 19 833